

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti - b e l f ö l d i h í r e k

1973. november 23.

bb 1. tájékoztató a hatósági igazolásokról

i -don szb hi -cz

1973. november 23.

a lakóbizottságokról szóló fővárosi tanácsi rendelet egy sor új jogositvánnyal ruházta fel a házi önkormányzati szervezeteket - ugyanakkor mentesíti őket sok eddigi formális feladat alól. ennek megfelelően a lakóbizottságok hatósági jellegű tevékenységét jelképező bélyegzőket december 15-ig visszavonják. sokhelyütt azonban változatlanul igényt tartanak a lakóbizottságoktól származó hatósági igazolásra. vállalati szociális segélyekhez, óvodai, bölcsődei felvételekhez és egyéb ügyek elintézéséhez kérték és kérik a pecsétes papírt. ezzel kapcsolatban a fővárosi tanács igazgatási főosztályán elmondták az mti munkatársának:

- az állampolgárok, a hatóságok, a vállalatok, a különböző társadalmi és egyéb szervezetek igazolás kiállítását a jövőben a lakóbizottságoktól nem igényelhetik. egyértelműen következik ez abból, hogy e testületek hatósági, igazolási munkával ujjáértékelésüket követően - az érvényes rendelkezések értelmében - nem foglalkoznak. azokban a városrészekben, kerületi körzetekben tehát, ahol a lakosság érdekképviseleti szervei már megalakultak, a bélyegzők visszakerültek az illetékes tanácsokhoz. az új társadalmi testületek ilyenformán nem is adhatnak ki igazolásokat.

- a személyi igazolvánnyal, anyakönyvi kivonattal vagy más okirattal nem igazolható adatok, tények és körülmények igazolására mind a különböző hatóságok - köztük a kerületi tanácsok -, mind pedig a vállalatok, intézmények, hivatalok kötelesek elfogadni az állampolgárok büntetőjogi felelősséggel tett nyilatkozatát. ha a nyilatkozat valóságát illetően mégis kétség merülne fel, akkor a tényeket a nyilatkozatot felhasználó szerv hivatalból köteles tisztázni.

/folyt.köv./

bb 1. /tájékoztató a... 1. folyt./-szb

egyszóval nem a lakónak kell bizonyítania nyilatkozatának helyességét, hanem a hatóságnak, a vállalatnak kell adott esetben dokumentálnia, hogy az általa kért nyilatkozat adatai nem felelnek meg a valóságnak. természetesen, ha kiderül, hogy a nyilatkozó félrevezette a hatóságot s az általa tett nyilatkozat hamis, nem fedí a valóságot, a hatóság nemcsak feljelentheti, hanem köteles is feljelenteni az illetőt.

- korábban, mint ismeretes, hatósági bizonyítványt - például honosításhoz, különélési pótlék folyósításához, stb. - kizárólag a lakóbizottsági igazolás alapján állították ki. ebben a vonatkozásban újdonságot jelent, hogy a kerületi tanácsok igazgatási osztályai a jövőben a hatósági bizonyítványt ugyancsak a kérelmező büntetőjogi felelősséggel tett nyilatkozata vagy két tanu egybehangzó vallomása alapján adják ki.

- jelentős terhet vesz le a lakóbizottságokról az az intézkedés is, amely szerint e testületek adatszolgáltató tevékenysége megszűnik. a jövőben tehát nem vehetők igénybe különböző felmérésekre, összeírásokra, környezettanulmányokra, információk beszerzésére, egyéb hatósági feladatok végrehajtására. ha ilyen igény mégis felmerül, a tanácsok szakigazgatási szervei esetenként felkérhetik - mint bárki mást - a lakóbizottsági tagokat közreműködésre, meghatározott díj ellenében összeírásra vagy egyéb a hatósági munkát segítő, nélkülözhetetlenül szükséges feladat megoldására - hangzott a tájékoztatás. /mti/

--

bb 2. a budapesti bibliobusz félévi mérlege: harmincegyezer kölcsönzött kötet

i zsu/gg szb hi la

1973. november 23.

a fővárosi szabó ervin könyvtár első bibliobuszának februártól augusztusig eltelt félévi működéséről szőke tiborné, a könyvtár igazgatóhelyettese tájékoztatta az mti munkatársát. elmondta, hogy az eltelt hónapokban a könyvtárbusz iránt nagyon megnőtt az érdeklődés. az autóbusz belső terében levő szabadpolicokon 2300 kötet található, emellett az alsó csomagterében is elhelyeztek 700 kötetet. felszerelték a mozgókönyvtárat rádióval, magnetofonnal és hangosító berendezéssel is. mindez a könyvtárosoknak nagy segítséget jelent az újabb művek ismertetésénél, népszerűsítésénél. a raktári könyvállomány 17.000 kötet, ennek egyharmada gyermek-, 40 százalékát ismeretterjesztő és a többi szépirodalmi alkotás. a mozgókönyvtár kilenc kerületben 13 állomáshelyet szolgál ki, s hetente egy alkalommal két órán át kölcsönöz az állomások környékén lakóknak. /folyt.köv./

-2-

bb 2. /a budapesti... 1. folyt./-szb

a féléves tapasztalatok szerint a vártnál jóval nagyobb - 43 százalék - a gyermekolvasók aránya. a felnőttek 26 százaléka munkás, az összes olvasók 49 százaléka diák. az olvasók ma már nem 60 százaléka korábban nem volt tagja egyetlen könyvtárnak sem. augusztus 31-ig csaknem kilencezren kölcsönöztek, összesen 31.000 kötetet. a gyermekeknek kölcsönzött művek 73 százaléka szépirodalmi, 25 százaléka pedig ismeretterjesztő mű volt. a felnőttek körében valamivel népszerűbb a szépirodalom és kevésbé forgatják az ismeretterjesztő alkotásokat. az eddigi tapasztalatok szerint gazdagítani kell a bibliobusz műszaki könyvállományát. amint az igazgatóhelyettes elmondta, rövidezen újabb bibliobuszt vásárolnak és állítanak munkába. /mti/

--

bb 3. új alkalmi postai levelezőlap

i sz/gg szb ie la

1973. november 23.

a magyar talajtani kutatások megalapítója, sigmond elek születésének 100. évfordulója alkalmából a magyar posta új, 60 filléres bélyeggel ellátott levelezőlapot hozott forgalomba. a bélyegkép a neves tudós arcképét ábrázolja. a levelezőlapot 70 fillérért árulják már a nagyobb forgalmu fővárosi, megyei és járási postahivatalokban. /mti/

--

bb.4. két új lakótelep - 7923 új otthon

i/pr/gk/hi/fé -cz

1973. november 23.

két újabb lakótelep felépítéséről, összesen 7923 új otthon tető alá hozataláról döntöttek a közelmúltban a városházán.

a xv. kerületben, az ujjalotai lakótelep szomszédságában, a frankovics utca - körvasút - sor - madách utca határolta 17 hektáros területen 2303 lakás felépítéséhez látnak hozzá. a kijelölt terület - amely tulajdonképpen az ujjalotai városnegyedét köti össze budapest városszerkezetével - szanálási aránya igen kedvező, a szanálási, illetve kártalanítási költségek nem haladják meg a 42 millió forintot. /folyt.köv./

- 3 -

bb.4. /két új... folyt./fé

a lakások a 111-es számú házgyár paneljeiből épülnek, tizemeletes házakban. átlagos alapterületük 49,3 négyzetméter lesz, távfűtést kapnak, beépített szekrényvel, konyhabutorral, központi televízió-, rádió-, és urh-antenna csatlakozással készülnek. a lakások többségét két- vagy több szobásra tervezték, csupán 919 másfél szobás garzon épül. a kapcsolódó létesítmények tervezésekor a szomszédos ujjalotai lakótelep ellátottságát is figyelembe vették, eszerint építenek 30 általános iskolai tantermet, 200 óvodai és 100 bölcsődei helyet. a kereskedelmi létesítmények alapterülete eléri a 1500 négyzetmétert, a szolgáltatóegységeké a 600 négyzetmétert. a 916 millió forintért épülő lakótelep első lakásai 1974-ben készülnek el.

a másik - lényegesen nagyobb - lakótelep felépítésére kőbányán, a sibirik miklós ut - gyömrői ut - újhegyi ut - mádi utca határolta 61 hektáros területet jelölték ki, itt 5620 lakást hoznak tető alá. a 11-es számú házgyár paneljeiből tizemeletes házakat építenek, a nyugdíjas-házak kétszintesek, a minigarzon épületek négyemeletesek lesznek. az átlagos lakás-alapterület 53,6 négyzetméter, az új otthonok zöme kétszobás, nagy hányada háromszobás, kisebb része pedig egyszobás lesz. /a lakótelep beruházási programját kétszer vitatta meg a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága, első ízben a tanácsi vezetők sokallták az egyszobás lakások magasarányát. a tervezők ennek megfelelően 462-vel csökkentették az egyszobás lakások számát s 240-el több két-, illetve háromszobás otthon rajzait vetették papírra./ felépül két, ugynevezett nyugdíjasok háza 95 lakással, s két minigarzon ház 510 lakással. a kapcsolódó létesítmények között van két 16 plusz 4 tantermes iskola, két 200 helyes és egy 150 helyes óvoda, három bölcsőde összesen 180 hellyel, szakosított orvosi rendelő és gyógyszerár. a kereskedelmi létesítmények alapterülete meghaladja a négy és félezer négyzetmétert, a szolgáltatóipari létesítményeké pedig a 2000 négyzetmétert. a lakások nettó költsége 376 000 forint, teljes költsége 505 000 forint. a 2.8 milliárd forintért épülő lakótelep első lakásait már a jövő esztendőben átadják. az új városnegyed 1978-ra épül ki teljesen./mti/

--

- 4 -

bb 5. felhasználható 9 órától!

a mázsa téri piac helyzete, a kőbányai árelleőrzések tapasztalatai

t gy/fk gi hi -cz

1973. november 23.

kőbánya egyik fontos kereskedelmi egysége, a mázsa téri piac megfelelő áruválasztékkal áll a vásárlók rendelkezésére. a zöldért vállalat boltja és a magánkereskedők jóminőségű, választékos zöldséget és gyümölcsöt hoznak forgalomba, s a piacon árusító egyéni termelők kínálata jól kiegészíti az ellátást - állapították meg a x. kerületi tanács pénteki végrehajtó bizottsági ülésén, amelyen a piac fejlesztéséről, és a kerületi árelleőrzések tapasztalatairól tárgyaltak.

tavaly csaknem 15 ezer mázsa élelmiszer és zöldsérfelhasználás kelt el a piacon: az áruk egy része tsz-felhozatalból származott. az idei első negyedévben az egyéni termelők valamivel kevesebbet szállítottak a piacra, mint a megelőző év azonos időszakában, a termelőszövetkezeti árufelhozatal viszont 21 százalékkal emelkedett. változatlanul gond, hogy a piacon nem áll rendelkezésre megfelelő nagyságú raktárhelyiség. más vonatkozásban viszont tovább korszerűsítik a piacot. az idén például több mint 550 ezer forintot fordítottak tetőjavítási, villanyszerelési munkákra, az üzlethelyiségek berendezéseinek felújítására, jövőre bekerítik a piacot, és elvégzik a régóta esedékes betonozási munkákat is.

a végrehajtó bizottság ülésén elmondták; nagy gonddal vizsgálják, hogy a zöldségkiskereskedők betartják-e az őszi érésű burgonya fogyasztói árával kapcsolatos rendelkezéseket. a közelmúltban ugyanis megállapították, hogy bár a maximált árat nem lépik túl, de az előre csomagolt burgonyánál kilogrammonként 60 fillérrel többet számolnak. a kerületi tanács az év első felében összesen 275 árelleőrzést végzett. ezek során megállapították: 28 esetben a megengedettnél magasabb fogyasztói árakat szabtak meg, 12 esetben fedeztek fel többletszámolást, illetve súlycsökkentést. összesen 40 esetben kellett kezdeményezni szabálysértési eljárást. /mti/

--

bb 6. ittasan, lopott motorkerékpárral motorozott

vid/fm gi la

1973. november 23.

tavaly decemberben szabadult a börtönből orsós vince, 20 éves foglalkozás nélküli 1 ari lakos. feltételes szabadsága lejárt után nem dolgozott, italozott. július 14-én ismét italos volt, s az enyingi mozi előtt elloppott egy pannónia motorkerékpárt. a hátsó ülésre felvette egy barátját, majd bukósíjak és jogosítvány nélkül száguldoztak. egy kanyarban felborultak, de orsós tovább folytatta a rohanást, egészen síófokig mentek, közben azonban felfigyelt rájuk egy személygépkocsi vezetője, s üldözőbe vette őket. a két fiatalember ezt észrevette, az utszélen hagyták a lopott motort, s elfutottak, de végül is elfogták őket.

/folyt. köv./

bb 6. ittasan ... 1. folyt./gi

a székesfehérvári megyei bíróság fellebbezési tanácsa visszaesőként elkövetett lopás büntette és közlekedési vétség miatt jogerőre emelte az orsós vincére elsőfokon kiszabott egy évi és négy hónapi szabadságvesztést. /mti

--

bb 7. szállításnál, utjavításnál anyagokat loptak

i bc/mm gi hi la

1973. november 23.

munkakörének megfelelően különböző telepekről anyagokat fuvarozott burghardt ferenc 22 éves fővárosi lakos, a budapesti közlekedési vállalat szállítómunkása. ilyen útjai során megfigyelte, hogy az egyik telepen vas- és rézhulladékot is tárolnak. egy alkalommal 155 kilogramm hulladékvasat is felrakott a tehergépkocsira, majd a lopott árut eladta. ezt még ötször megismételte, s a jogtalanul elfuvarozott anyagokat szintén értékesítette. a fővárosi bíróság burghardt ferencet jogerősen hét hónapi szabadságvesztésre ítélte.

petrovszki jános 56 éves füzesabonyi lakos alkalmi munkásnéként dolgozott budapesten a köztisztasági hivatalnál. munkahelye közelében vágányokat szedtek fel, s ekközben az uttestre különböző fémanyagok kerültek. ezekből két alkalommal nagyobb mennyiségű vasat, öntvényt és vörösrezet vitt el, s azokat értékesítette. a központi kerületi bíróság petrovszki jánost öt hónapi szabadságvesztésre ítélte.

a bírói ítélet mindkettőjüket kötelezte az okozott kár megtérítésére is. /mti/

--

- 6 -

bb.8. takarítógépsor kórházakba, járművekre

is/sb/fk/rj ie la

1973. november 23.

a közintézményekben, a szállodákban, a kórházakban és a tömegközlekedési járműveken mind nagyobb gondot okoz a takarítás a munkaerő-hiány miatt. ezért került előtérbe a takarítás komplex gépesítése, amelynek megoldásához a hazai gyártáson túl lehetőséget keresnek a vállalatok korszerű és gazdaságos külföldi termékek beszerzésére is. ehhez nyújtott segítséget a napokban több bemutatóval budapesten az angol dice és az fms cég. az angol takarítógépsor három kis gépegységével több mint 40 féle száraz és nedves tisztítási műveletet lehet gyorsan elvégezni a porszívástól, a padló- és falmosástól a szennyelék eltávolításáig. a bemutatott gépeket megvásárolta a metropol szálló és a fővárosi fürdőigazgatóság, s a tapasztalatok alapján további ajánlatokat kértek különböző idegenforgalmi, egészségügyi intézmények, közlekedési és iparvállalatok. a máv tárgyalásokat folytat a személyvagonok tisztításához szükséges speciális kisgépekről, valamint jegyautomaták beszerzéséről. az angol cégek felvették a kapcsolatot a mekofém szövetkezettel, s lehetőséget kínálnak egyes tisztítóberendezések magyar-angol gyártási kooperációjára is. /mti/

--

bb. 9. a fűzfői papírgyár szocialista szerződése négy nyomdával

vid/ká/rj -cz

1973. november 23.

négy nyomdával kötött szocialista együttműködési szerződést a fűzfői papírgyár. az atheneum, a kossuth, az egyetemi, valamint a számítástechnikai és ügyvitelszervezési hivatali nyomdával létrejött megállapodás értelmében a jövőben rendszeresen kicserélik tapasztalataikat a szakemberek, beszámolnak a fűzfői papír „viselkedéséről”, „együtt vitatják meg a további korszerűsítési lehetőségeket, közösen kutatják fel az új alkalmazási területeket. /mti/

--

7.55 rj

10 500

- 7 -

bb. 10. felszámolták a gazdaságtalan üzemágakat, szakosították a termelést a tiszakeszi tsz-ben

vid/ká/rj -cz

1973. november 23.

a borsod megyei mezőgazdasági Üzemek közül elsőként a tiszakeszi tiszamente termelészövetkezet készített átfogó tervet a gazdaságtalan termelés felszámolására. a terv végrehajtását most értékelték.

a több mint hétezer holdon gazdálkodó tsz-ben ágazatonként felülvizsgálták a növénytermesztés strukturáját. figyelembe véve a természeti adottságokat úgy határozták: megszüntetik a cukorrépa, az ősziárpa, a szőlő, a cirok, a repce és a dohánytermesztését. helyettük növelik a buza és a tavaszárpa, valamint a pillangós takarmánynövények és a kukorica vetésterületét. a gabona-félék komplex gépesítése után az idén ezeröttszáz, jövőre pedig kétezer holdon termelnek kukoricát bajai zárt rendszerben, komplex gépesítéssel, vegyszerezéssel, fokozott tápanyagutánpótlással.

a növénytermesztéssel egyidőben szakosították a z állattenyésztést is. ehhez első lépésként, mintegy nyolcmillió forintos beruházással, új kukoricaszárító, valamint lucernaliszt készítő üzemet létesítettek, állami támogatással és a saját erőből. az állattenyésztő telepek a terményfeldolgozó üzemből közvetlenül kapják a takarmányt. kialakították a négyszáz állatból álló tehenészetet, amelyhez háromszázas bika-hizlalda járul. a sertésenyésztést és az új feldolgozó üzemek takarmányellátására alapozzák. a jelenlegi ezeregyszáz helyett 1975-ben már évi kétezer hizottsertést adnak közfogyasztásra.

a gépesítéssel felszabadult női munkaerő foglalkoztatására a tsz a budapesti minőségi cipőgyárral kötött megállapodást. a tiszakeszibe kihelyezett üzemből az idén már háromszáz nő dolgozik, s az ötéves terv végéig a létszámot ötszázra növelik. /mti/

--

8.00 rj

To 850

- 8 -

bb. 11. kísérletek a szőlő vírusmentesítésére

vid/ká/rj -cz

1973. november 23.

a hazai szőlőtermesztők nagy problémájának megoldására, a vírusfertőzöttség megszüntetésére vállalkoztak a badacsonyi állami gazdaság alsótekeresi szőlőiskolájának szakemberei. a megállapítások szerint a szőlők telepítése utáni 5-10 évben a töképszulások nagyrésze a vírusfertőzöttség miatt következik be. bár a szőlőiskolákban a szaporítóanyagot állandóan ellenőrzik, terjedésének megszüntetése nagyon nehéz. a badacsonyi állami gazdaságban kezdett vírusmentesítési kísérletek lényege, hogy a növényt 36 fokos hőkezelésnek vetik alá és így az gyors növekedésnek indul. a fiatal hajtásokban a vírus lassabban terjed mint ahogy az növekszik, s egy idő után a növény felső részén a másfél centiméteres csucs vírusmentessé válik. ezt levágják, majd laboratóriumi körülmények között gyökereztetik. ez adja a vírusmentes alapanyagot.

várhatóan a jövő tavasszal már nagyobb mennyiségű vírusmentes növényi anyagot szaporíthatnak. a tervek szerint hat év múlva kerülhet ki szőlőtermelőgazdaságokhoz az első vírusmentes oltvány. /mti/

--

bb. 12. baromfifeldolgozó épül zalaegerszegen

vid/ká/rj -cz

1973. november 23.

zalaegerszeg nyugati városrészén a tanácsi építőipari vállalat megkezdte a város legújabb üzeme, a baromfifeldolgozó építését. az évenként 500 vagon baromfi és 100 vagon nyul feldolgozására alkalmas üzem 1975. végére készül el. az üzemből első sorban a nagytestű baromfi, a liba, kacsa és pulyka feldolgozására rendezkednek be. a libatenyésztés és nevelés egyik bázisa a helyi termelészövetkezetben már ki is alakult: liba-törzstenyésztet hoztak létre, a szomszédos zalaszentivánon pedig keltető állomást rendeztek be. a zalaegerszegi baromfifeldolgozó üzemek és vállalatok társulásából hozták létre: 33 termelészövetkezet, egy állami gazdaság, a baromfiipari országos vállalat, valamint a zalaszövkert társult. a költségvetés több mint 160 millió forint. /mti/

--

8.10 rj

To 850

- 9 -

bb. 13. korszerűsített elővájás - 10 százalékkal nőtt az egy főre eső széntermelés a közép-dunántúli szénbányákban

vid/ká/rj -cz

1973. november 6.

ebben az évben 10 százalékkal nőtt az egy főre eső széntermelés a közép-dunántúli szénbányák vállalatánál. a termelékenység növekedésének köszönhető, hogy a csökkent létszámmal is teljesíteni tudják tervüket és az év végéig 2.6 millió tonna szenet hoznak felszínre. az öt bányában termelt szenet energia termelésre használják, de a jó minőségű dudari és balinkai szénből a tüzip és a máv is vásárol.

a termelésnövekedés egyértelműen az új berendezéseknek és az ehhez kapcsolódó korszerű üzemszervezési módszereknek köszönhető. az elővájásoknál 15, ugynevezett oldalbillenős rakodógépet állítottak munkába. az új berendezés a közép-dunántúli szénbányák saját konstrukciója, segítségével a legnehezebb bányamunkát könnyítették meg; kiszorították az elővájásokból a lapátot. az összes lerobbanott szenet és egyéb kőzetet az új gép rakja csillékre. ezzel a korszerűsítéssel kétszeresére növelték az elővájás sebességét, amely további korszerűsítést vont maga után. a meggyorsult elővájást követően gyorsítani kellett a szállítást is, ehhez függősínes csilléket szereltek fel. az új rakodógép mellett ugyanis a hagyományos kétsínű csille már nem fért volna el. az elővájás munkálatainak változtatásával módosult az ott dolgozó szakemberek aránya, a vágások mellett mind több bányagépész és lakatost foglalkoztatnak ezeken a helyeken. ebben az évben 35 fiatal lakatos kezdett munkához a korszerűsített elővájásoknál.

ujdonságnak számít a közép-dunántúli szénbányáknál a hidraulikus bányatám is, amelyet ott alkalmaznak, ahol az önjáró berendezéseket nem tudják foglalkoztatni a geológiai viszonyok miatt. ezt a hidraulikus támat, amelyből 1000 darabot importáltak csehszlovákiából, egyetlen bányász fel tudja állítani.

a nagyszabású korszerűsítést a közép-dunántúli szénbányákban a termelés koncentrálása tette lehetővé, amíg a korábbi években 26-27 fronton fejtették a szenet, addig az idén 15 munkahelyre csoportosították a legjobb gépeket és a munkaerőt. /mti/

--

8.17 rj

- 10 -

bb 14. jogtanácsosi konferencia a mém-ben

t jf/tm-ju -cz

1973. november 23.

pénteken a mém-ben jogtanácsosi konferenciát rendeztek, amelyen 300 vállalati és trösztí jogtanácsos vett részt. a konferencián megjelent dr. soós gábor, mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztériumi államtitkár, dr. prandler árpád, a magyar jogász szövetség főtitkára, dr. gellért györgy, a legfelsőbb bíróság általános elnökhelyettese, dr. varga józsef, a minisztertanács tanácsai hivatala elnökének általános helyettese. a konferenciát dr. soós gábor államtitkár nyitotta meg.

dr. vágó ödön mém főosztályvezető a minisztérium jogalkotási tevékenységéről, feladatairól tartott előadást. ismertette a minisztérium előtt álló jogszabály-előkészítési feladatokat is. a mém három magas szintű jogszabály előkészítésével foglalkozik; az élelmiszer-törvényvel, a földkódex-szel, és az állategészségügyi szabályzattal. a jogszabályok előkészítése nagy munkát ad a szakembereknek, mert például az élelmiszertörvény előkészítése során, első lépésként máris 160 jogszabály rendelkezéseit vették számba. az előadó elmondta, hogy az élelmiszergazdaságra vonatkozó jogszabályok rendszeres gondozása során 1973-ban 60 korábbi, időközben elavult miniszteri utasítást helyeztek hatályon kívül. ezután dr. magyar árpád, a legfelsőbb bíróság tanácselnöke tartott előadást.

a konferencia végén dr. soós gábor államtitkár miniszteri kitüntetések, okleveleket adott át az élelmiszergazdaságban dolgozó jogtanácsosoknak. /mti/

--

bb 15. major jános ,

gk-ju -cz

1973. november 23.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésre elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása november 29-én 15 órakor lesz a rákoskeresztúri új temető ravatalozójában.

mszmp x. kerületi bizottsága

/mti/

--

10.00/ju

- 11 -

bb 16. az mti foto helyreigazítása

-ju -cz

1973. november 23.

a népszava november 22-1 számában 7. oldalon megjelent képaláírás az mti foto leírás hibájából a „ budalakk,, festékgyár megnevezése helyett, helyesen „ bulak,, budapesti lakásépítő vállalat értendő.

az esti hírlap november 22-1 számának 8. oldalán megjelent képaláírás az mti foto leírás hibájából a „ budalakk,, festékgyár megnevezése helyett, helyesen „ bulak,, budapesti lakásépítési vállalat értendő. /mti/

vbb 17. együttműködési szerződés a gödöllői agrártudományi egyetem és a szabolcs megyei tanács között

vid/ká-ju -cz

1973. november 23.

szocialista együttműködési szerződést kötött a gödöllői agrártudományi egyetem mezőgazdaságtudományi és mezőgazdasági gépészmérnök kara, a kelet-magyarországi diák-klub, a szabolcs-szatmár megyei tanács vb mezőgazdasági és élelmezéslügyi osztálya, valamint az agrártudományi egyesület megyei szervezete. az együttműködés célja: hatékonyan segíteni a megye szakemberellátását. a megye és a karok kapcsolata a klub közreműködésével valósul meg. a klub többek között szerepet vállal a fizikai dolgozók gyermekeinek egyetemi előkészítésében. a szabolcsi végzős hallgatók elhelyezkedésében, támogatást nyújt a megye mezőgazdasági gondjainak feltárásához. a megye ösztöndíjat létesít a fizikai dolgozók, mezőgazdasági munkások gyermekei egyetemi tanulmányainak elősegítésére. a végzős hallgatókat értesíti az elhelyezkedési lehetőségekről, javaslatokat tesz szakdolgozati témákra, gondoskodik a tapasztalatcseréről.

a szerződésben foglaltak gyakorlati megvalósítása már e héten megkezdődött az egyetemen rendezett kelet-magyarországi napok eseménysorozatával. ennek keretében a szabolcs-szatmár megyei tanács illetékesei, továbbá a tsz-szövetségek vezetői találkoztak az egyetem vezetőivel, a klubtagokkal. tájékoztató hangzott el szabocs-szatmár megye néprajzáról, a téli alma termesztés problémáiról, majd a megye folklór együttesei adtak műsort. pénteken a gödöllői és debreceni egyetem, valamint a nyiregyházi mezőgazdasági főiskola hallgatói találkoztak és rendeztek vitadélután az agrár- és gépészmérnökök szerepe a falu gazdasági és kulturális életében címmel. /mti/

Vja

10.45/ju

Toliss

- 12 -

bb 18. a pestmegyei kishajózási vállalat

tm-ju -cz

1973. november 23.

közlí, hogy dunakeszi révállomás teherforgalma mederkotrás munkálatok miatt november 23-tól szünetel. a személyforgalom menetrend szerint üzemel. /mti/

--

bb 19. pályaválasztási kiállítás debrecenben

vid/ká-ju -cz

1973. november 23.

az uttörőházban pénteken megnyílt kiállítással pályaválasztási napok kezdődtek debrecenben. a kiállítás hat debreceni szakmunkás és szakközépiskola munkájáról, életéről ad képet.

a megnyitó után az iskola és a munkahely együttműködés je a pályaválasztásban címmel ankétot rendeztek a megyei tanács épületében a pályaválasztási felelősök és az üzemi pályaválasztási megbízottak részére. nagy lászló az országos pályaválasztási tanácsadó intézet igazgatója tartott bevezető előadást. /mti/

--

bb 20. több mint száz szocialista brigád a bihari termelészövetkezetekben

vid/ká-ju -cz

1973. november 23.

száznál több szocialista brigád dolgozott ebben az esztendőben a vihari termelészövetkezetek területi szövetségéhez tartozó tagszövetkezetekben, s közülük 38 egymást követően negyedszer nyerte el a kitüntető címet. pénteken berettyóújfaluban a szocialista brigádvezetők, brigádtagok az elmúlt időszak eredményeiről, tennivalóiról tanácskoztak. elmondották, hogy a termelészövetkezeti tagság csaknem negyede valamilyen formában részt vesz a szocialista brigádmozgalomban. ebben az esztendőben huszontöt szocialista brigád alakult - zömében olyan helyeken, ahol eddig még nem dolgozott ilyen jellegű kollektíva. /mti/

--

10.50/ju

Toliss

- 13 -

bb 21. a 47. heti lottósorsolás nyerőszámai

tm-ju -cz

1973. november 23.

a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint a dunaföldváron megtartott 47. heti lottó sorsoláson a következő számokat húzták ki:

3, 25, 36, 48, 85

/mti/

bb 22. több mint harminc tudományos előadás a komárom megyei orvosnapokon

vid/fm-ju -cz

1973. november 23.

a komárom megyei tanács^a múlt évben felmérte a megyében végzett tudományos munkát, bár egyetlen kutató intézet sem működik, mégis nagyon jelentős^a kutató munka. a vizsgált tudományágak közül az orvostudományok érték el mennyiségben és minőségben is a legjobb eredményt. az utóbbi években a megye orvosai több mint 1200 publikációt jelentettek meg. nem egy kutatás vált ismertté a megye, sőt az ország határain túl is:

ennek a sokrétű munkának a seregszemléje a komárom megyei orvosnapok, amelyek pénteken kezdődtek meg esztergomban a technika házában. két nap alatt több mint 30 előadás hangzik el. a tudomány mai követelményeinek megfelelően több előadás foglalkozik a csoportos kutatások eredményeivel. ez egyben a fiatal orvosok nevelését is szolgálja, hiszen tapasztaltabb szakemberek irányításával dolgozhatnak.

a tanácskozás alkalmat ad arra, hogy a megye orvosai meg szorosabbra fűzhessék kapcsolataikat a testvérkerülettel, a főváros 11. kerületével. tavasszal a komárom megyeiek részt vettek a budapesti orvosok tanácskozásán, most pedig több neves fővárosi orvos is tart előadást esztergomban. /mti/

--

11.30/ju

101320

- 14 -

bb 23. újabb 184 lakás műszaki átadása kezdődött meg kaposvárott

vid/fm-ju -cz

1973. november 23.

kaposvárott, az ugynevezett kalinyini városrészben folyó lakásépítkezés jelentős szakaszához érkezett. megkezdődött újabb 184 lakás műszaki átadása. a somogy megyei állami építőipari vállalat kivitelezésében három tíz-szintes és hét négy-szintes lakóépület műszaki átadása folyik, amelyet ebben az évben fejeznek be és a „szömlék”, során tapasztalat hiányosságok megszüntetése után átadják rendeltetésének. ezzel egyidőben nagy lendülettel folynak a gázvezeték-szerelési munkák is. /mti/

--

felhasználható: 14 óra után!

bb 24. új szakszervezeti könyvtár székesfehérváron

vid/fm-ju -cz

1973. november 23.

új szakszervezeti könyvtárat avattak pénteken székesfehérváron, a máv járműjavító vállalatnál. az 1600 kötetes könyvtárat a szakszervezetek fejei megyei tanácsának központi könyvtára és a járműjavító anyagi segítségével létesítették, a berendezést bita kálmán asztalos-brigádja társadalmi munkában készítette el. az új könyvtárhoz olvasótermet is berendeztek, ahol a megnyitó után csak gyula író részvételével rendeztek író-olvasó találkozót. /mti/

--

felhasználható: 18.00 óra után!

bb 25. a fejér megyei képzőművészek őszi tárlata dunaujvárosban

vid/fm-ju -cz

1973. november 23.

a fejér megyei képzőművészek hagyományos őszi tárlatát pénteken dunaujvárosban, az uitz kiállítási teremben seres józsef, a fejér megyei tanács művelődésügyi osztályvezetője nyitotta meg. a kiállításon tizenhét fejér megyei művész 43 festményt, plakettet, szobrot és grafikát mutat be. /mti/

--

11.42/ju

101320

- 15 -

bb 26. bkv közlemény

pá-ju -cz

1973. november 23.

a budapesti közlekedési vállalat értesíti az utazóközön-
séget, hogy november 25-én, vasárnap 8 órától 16 óráig a xiv.
kerület kolozsvár utca-széchenyi utca kereszteződésénél vágány-
építési munkát végez.

a munkák ideje alatt a 62-es villamosok órs vezér tere-
bosnyák tér, a 67-es villamosok keleti pályaudvar-rákospatak kö-
zött közlekednek.

thököly ut és nagy lajos király utja között - mexikói ut-
erzsébet királyné utja vonalon - villamos ingajárattal, míg
bosnyák tér és máv-telep között, - nagy lajos király utja-erzsé-
bet királyné utja - kolozsvár utca utvonalon - villamos vi-
telddijjal közlekedő autóbusszokkal biztosítja az utazóközönség
elszállítását. /mti/

--

bb 27. tanácskozás győr megye munkaerőhelyzetéről

vid/fm-ju -cz

1973. november 23.

pénteken a győr-sopron megyei tanácson a megye munkaerő-
helyzetéről, a munkaügyi szervek tevékenységéről, az ndk-val
és a csehszlovákiával folytatott munkaerő-cseréről tanácskoztak.
az ndk-ban sokszáz, szlovákiában háromszáz győr megyei munka-
vállaló dolgozik. ugyanakkor szlovákia magyarlakta községei-
ből naponta 150-en járnak át dolgozni győri textilüzemekbe.

a pénteki tanácskozáson - amelyet lombos ferenc megyei ta-
nácselnök vezetett, - résztvett karakas lászló munkaügyi minisz-
ter is. a megbeszélésen győr megye vezetői ismertették munka-
erőhelyzetüket, elsősorban az iparitanuló képzés problémáit.
főleg az utóbbiban sürgettek változásokat. tájékoztatták a mi-
nisztert a megye munkaerőgazdálkodásának sajátosságairól. eltérő-
en más megyéktől, győr-sopron megyében nem vezették be a köte-
lező munkaerő-közvetítést. a miniszter ígéretet tett az iparitanu-
ló képzésben javasolt változások megvizsgálására. a megbeszélésen
résztvett pataki lászló, az mszmp győr-sopron megyei bizottságá-
nak első titkára is. /mti/

--

11.50/ju

-16 -

bb 28.. gazdag hal fogás a dumán és a rábán

vid/fm-ju -cz

1973. november 23,

péntekre virradó éjszaka gazdag zsákmányra tettek szert
a győri előre halászati termelőszövetkezetnek a rábán és a
nagy-dumán dolgozó halászbrigádjai. két brigád 10 mázsa friss
halat küldött a győri központba. a rábán 8-10 kilós harcsákat
is fogtak szép számmal. a fogás nagyobb része keszeg volt,
de került a hálókba süllő is. /mti/

és mána

bb 29. megkoszorúzták bajcsy zsilinszky endre emléktábláját

t gy/tr-ju zs -cz

1973. november 23.

1944 november 23-án az elte botanikus kertjének mai igaz-
gatói épületéből hurcolták el bajcsy zsilinszky endrét, a ma-
gyar nemzeti felkelés felszabadító bizottságának vezetőjét.

az évforduló alkalmából pénteken koszorúzási ünnepséget
rendeztek. a magyar antifasiszta ellenállás mártirjának emlé-
két őrző márványtáblát a hazafias népfront viii. kerületi bi-
zottsága nevében rácz károlyné titkár, az elte képviselőjében
priszter szaniszló, egyetemi docens, a botanikus kert igazga-
tója koszorúzták meg. résztvett az ünnepségen petrik ferenc, az
mszmp viii. kerületi bizottságának első titkára is. /mti/

abb 31. a belföldi szerkesztőség anyagainak jegyzéke november
23-án 13 óráig:

/se-ju -cz

1973. november 23.

1. hatósági igazolások
2. bibliobusz
3. alkalmi levelezőlap
4. új lakótelepek
5. árellenőrzések kőbányán
6. lopott motorkerekpárral
7. utjavításnál anyagot loptak
8. takarítógépsor
9. szocialista szerződés
10. szakosították a termelést tiszakeszin

/ folyt. köv./

13.00/ju

- 17 -

bb 31. / a belföldi ... 1. folyt./-ju

11. kísérletek a szőlő vírusmentesítésére
12. baromfifeldolgozó
13. korszerűsített elővájás
14. jogtanácsosi konferencia
15. elhunyt major jános
16. helyreigazítás
17. együttműködési szerződés
18. kishajózási vállalat közleménye
19. pályaválasztási kiállítás
20. szocialista brigádok a bihari tsz-ekben
21. lotto
22. komárom megyei orvosnapok
23. lakásátadások kaposvárott
24. szakszervezeti könyvtár
25. tárlat dumaujvárosban
26. bkv közlemény
27. győr megye munkaerőhelyzete
28. halászat
29. megkoszorúzták bajcsi-zsilinszky emléktábláját
30. időjárás
31. hírjegyzék

--

bb 30. időjárásjelentés

-ju -cz

1973. november 23.

id

a meteorológiai intézet jelenti 1973. november 23-án
pénteken 12 órakor:

változékony szeles idő

európa időjárását középpontjával a bottani-öböl fölött
örvénylő nagy kiterjedésű alacsony nyomású légköri képződmény
irányítja. a különböző hőmérsékletű és jobbra nedves levegő
hatására a balti-tengertől az ural-hegységig a szovjetunió
európai területén változékony, csapadékos az időjárás, az előbb
említett rendszer hátoldalán ugyanakkor megkezdődött a hideg
sarkvidéki eredetű levegő berámolása az északi-tengeren és a
skandináv-félszigeten át szárazföldünk középső vidéke fölé. az
alpok és a kárpátok térsége fölött átmenetileg nyugalomba ju-
tott a légkör, ezért itt a reggeli ködöktől eltekintve száraz,
csendes az idő. a következő 36 óra folyamán a kárpát-medence
időjárásban is átlakulás kezdődik, ismét változékonyabb, szeles
lesz az idő.

/ folyt . köv. /

13.15/ju

- 18 -

bb 30. / időjárásjelentés ... 1. folyt./-ju

hazánkban csütörtökön időnként kissé megnövekedett a fel-
hőzet, általában 2-7 órán át sütött a nap. csapadék sehol sem
hullott. a hőmérséklet napközben 3-9 fokig emelkedett, északke-
leten csak 1-2 fokot mértek. ma hajnalra szeszélyes területi
eloszlásban -2, -10, fokig hült le a levegő. a délelőtti órák-
ban derült, párás, egy-két helyen ködös idő volt. a hőmérséklet
11 órára általában 2-8 fokig emelkedett, de miskolcon és sopron-
ban továbbra is ködös maradt az idő, csak mínusz 3 fokot mértek.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 1,1
fok volt, 2,7 fokkal alacsonyabb, mint a százeves átlag. ma 12
órákor budapesten a hőmérséklet 3 fok, a tengerszintre átszámi-
tott légnyomás 767 mm, mérsékelten süllyed.

várható időjárás szombat estig: pénteken: kevés felhő,
párás, az esti órákban helyenként ködös idő. szombaton: felhőát-
vonulások, szórványosan kialakuló kisebb esővel. fokozatosan meg-
élénkülő, szombaton napközben megerősödő délnyugati, majd észak-
nyugatra forduló szél. az éjszakai lehülés kissé gyengül. várható
legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 0, -5, legmagasabb nappali
hőmérséklet szombaton 5-10 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 333 cm.

/mti/

--

bb 32. a szocialista import bővítéséről tárgyalt a nim vezetői-
nek értekezlete

t sb/mm-ju ie -cz

1973. november 23.

a nehézipari minisztérium vezetői pénteken értekezletet
tartottak, amelyen a szocialista országokból behozott anyagok
késztermékek és beruházáshoz szükséges gépek importjának bővíté-
si lehetőségeit vizsgálták meg. megállapították, hogy tervszerű-
en, az előirányozottnak megfelelően fejlődik a baráti országok-
ból származó import.

/ folyt. köv. /

14.02/ju

- 19 -

1580

bb 32. / a szocialista ... 1- fetyt./-ju

a jövő évi forgalom meghatározásánál is alapvetően a hosszulejáratu szerződésekből megjelölt termékek beszerzésével számoltak, de figyelembe vették azokat a hagyományos import-cikkeket, amelyek ugyan nem szerepelnek a hosszulejáratu megállapodásokban, de már régóta hasznosan kiegészítik azokat. gondos piackutató munkával feltárták számos olyan termék szállítási lehetőségét is, amely eddig nem a szocialista országokból hoztak be, holott a baráti országok termelése és export áralapja lehetővé tenné. többek között a nyugati vegyipari import csökkenését tenné lehetővé a lengyelországtól és románitól többletként kért néhány áru. az újabb csehszlovákiai forrásokból beszerzésre javasolt termékek értéke 4-5 millió rubellel haladhatná meg az 1974. évi hosszulejáratu egyezmény szerinti szállításokat.

a nehézipari tárca ágazatának import-forgalmában a szovjetuniótól vásárolt anyagok volumene a legjelentősebb. az összes hosszulejáratu árucsereforgalmi egyezmény jövő évi előirányzatából a szovjetunió szállítja a bányászati termékek 82,2, s a vegyipari termékek 42,2 százalékát. az import bővítésére egyebek között többlet-szállítást kért a magyar fél gázolajból, fenolból, metilalkoholból és még néhány más termékből.

a szocialista országokból szállított háztartásvegyipari és egyéb fogyasztási cikkek forgalmának növelése érdekében nemrégiben intézkedtek a baráti országok áru kínálatának szélesebb körű hazai ismertetéséről. így a jövő év első negyedében a belkereskedelmi vállalatokkal közösen bemutatják a vásárlóknak a szocialista országokból importált összes fogyasztási cikket. a bemutatók előkészületei máris megkezdődtek.

a minisztérium vezetőinek értekezlete megállapította, hogy a szocialista országokból 1974-re igényelt import anyagok és termékek volumene jelentősen meghaladja az ideai szintet. a tényleges szállítási lehetőségeket természetesen a jelenlegi és a későbbi sorrakerülő külkereskedelmi tárgyalásokon rögzítik. a következő években elsősorban a középtávra szóló szakosítási megállapodások kibővítésével növelik az importot. az értekezlet határozata szerint a trösztök és a vállalatok vezetőinek fontos kötelessége, hogy szocialista országbeli partnereiknek olyan megfontol javaslatokat, árulistákat állítsanak össze, amelyek alapján reális feltételeket teremtenek a szocialista import kölcsönösen előnyös bővítésére. /mti/

14.15/ju

15/5

-20 -

bb 33. gázrobbanás szegeden - egy súlyos sérülés

gg-ju zs -cz

1973. november 23.

szegeden a szivárvány utca 54 számú ház előtt az utcai gázvezetékkel kiszivárgó gáz felrobbant. a robbanás következtében az épület nagy mértékben megrongálódott és tűz keletkezett, amelyet a tűzoltók eloltottak. a földszinten lakó 62 éves samu erzsébetet súlyos égési sérüléssel szállították kórházba. az első emelet egyik lakója könnyebben megsérült, akit a kórházból első segélyben részesítés után elbocsátottak. az épületből hat családot más lakásba költöztettek. szakértők bevonásával folyik a gázszivárgás és a robbanás okának megállapítása. /mti/

..-

bb 34. megalakult az ifjusági klubok országos bizottsága

pr/pá-ju zs -cz

1973. november 23.

az ifjusági klubmozgalom továbbfejlesztésére pénteken a kisz központi bizottságának kulturális osztálya megalakította javaslattevő, véleményező, tanácsadó testületét, az ifjusági klubok országos munkabizottságát. a bizottságban résztvevő 20 kisz és klubvezető, népművelő évek óta eredményesen tevékenykedik klubjában és a megyei ifjusági klubtanácsokban. a testület feladata, hogy segítse az ifjusági klubokban folyó eszmei, politikai nevelőmunkát, képviselje az ifjusági klubok érdekeit, javaslatokat dolgozzon ki a mozgalom továbbfejlesztésére, a kisz munkájának hatékonyabbá tételére. az alakuló ülésen a résztvevők megvitatták a működési rendet, foglalkoztak a kiváló ifjusági klubpályázat 1974. évi versenyfeltételeivel, a februártól megjelenő klubifjúság tematikájával, valamint az ifjusági klubok módszervásárlásának tapasztalataival. a következő ülésen többek között az egységes klubvezetőképzés feladatainak megbeszélésére kerül sor. /mti/

..-

14.22/ju

- 21 -

15/0

bb 35. román békemozgalmi küldöttség

tf/pá-ju zs hgy

1973. november 23.

az országos béketanács meghívására pénteken budapestre érkezett a román békebizottság küldöttsége cimpeanu virgil egyetemi tanár, kolozsvár megye békebizottságának elnöke vezeti a delegációt, amely megismerkedik a magyar békemozgalom tevékenységével. /mti/

--

bb 36. az országos széchenyi könyvtár

fk-ju zs hgy

1973. november 23.

főülletének /budapest viii. kerület, muzeum körut 14-16./ olvasótermei november 26-án, hétfőn áramszünet miatt zárva tartanak. /mti/

--

bb 37. elhunyt somfai /stenger/ istván,

pá-ju zs hgy

1973. november 23.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntettje. bucsuztatása november 27-én, kedden fél 11 órakor a kispesti öreg-temetőben /mária utca/ lesz.

mszmp xix. kerületi bizottsága

/mti/

--

bb 38. az egészségügyi minisztérium közli:

-ju hgy

1973. november 23.

az egészségügyi világszervezet hivatalosan tájékoztatta az egészségügyi minisztériumot arról, hogy algéria egész területén megszűnt a kolera járvány, újabb megbetegedéseket nem észlelnek. az egészségügyi minisztérium ennek megfelelően az algériába utazó magyar állampolgárok kolera elleni védőoltási kötelezettségét megszüntette. /mti/

--

14.30/ju

-22 -

1546

bb 39. új közgazdasági fórum kecskeméten

vid/kz-ju hgy

1973. november 23.

a magyar közgazdasági társaság megalakította bács-kiskun megyei vállalatgazdálkodási szakosztályát. a közgazdasági szakemberek új fóruma pénteken kecskeméten tartotta alakuló ülését. az első összejövetelen erdélyi ignác, a megyei pártbizottság titkára tartott előadást, a vállalati közgazdászok szerepe az mszmp gazdaságpolitikai határozatainak végrehajtásában, címmel. /mti/

--

bb 41. már a vevő is megvan - kétmillióval több naposbaromfi egerből

vid/kz-ju hgy

1973. november 23.

négy és félmillió naposbaromfit adott piacra az idén a heves megyei szövetkezeti baromfikeltető állomás, s ezzel teljesítették egész évre szóló tervét - jelentették be. a vállalat igazgatóságának pénteken egerben megtartott ülésén. az év hátralévő részében még egymillió csibét keltenek terven felül az igazgatósági ülésen úgy határoztak, hogy jövőre, az ez évre tervezetthez képest 2 millióval több naposbaromfit, tehát az ideit 4,5 millió, csaknem hátmilliót értéksítenek majd. a keltetéshez szükséges tenyésztásra és a belőlük kikeltetett aprójofszágok értékesítésére már meg is kötötték a szerződéseket. /mti/

--

bb 42. a szocialista vállalat

-ju hgy

1973. november 23.

helye és szerepe a gazdasági növekedésben címmel dr. wilcsek jendonek az mszmp központi bizottsága politikai akadémiáján a közelmúltban elhangzott előadása megjelent füzetalakban a kossuth könyvkiadó gondozásában. /mti/

--

1540

- 23 -

bb. 40. készül a nyitásra az új budapesti nemzetközi vásár-
központ - sajtótájékoztató az előkészületekről

t/sb/fk/rj ie hgy

1973. november 23.

az építők kőbányán nagy lendülettel dolgoznak az új budapesti nemzetközi vásárközpontban, hogy a jövő év tavaszára minden új létesítmény készen álljon a kiállítók fogadására. erről a munkáról és a jövő évi kiállítások előkészületeiről, a bemutatók programjáról számolt be pénteki sajtótájékoztatóján pandur ferenc, a bnv igazgatója. elmondotta, hogy az építők ütemszerűen dolgoznak. elkészült a 23 ezer négyzetméteres „a,, jelű nagycsarnok, a kiállítási terület büszkesége, amely egyúttal az ország legnagyobb fedett csarnoka. elkészült az 5500 négyzetméteres „c,, jelű csarnok is, s most további két nagy pavilon épül. májusban az új és a régebbi, de korszerűsített pavilonokban összesen 48 ezer négyzetméternyi fedett terület várja a hazai és a külföldi kiállítókat, s így néhány ezer négyzetméterrel túlteljesíti a kormány által előírt feladattervet. a kormány intézkedésének megfelelően március végéig lebontják és átadják budapest lakosságának a városligeti vásárváros területét.

a jövő évben tehát már nem két helyen - a városligetben és kőbányán -, hanem egy területen, az új budapesti nemzetközi vásárközpontban találják meg a kiállításokat a látogatók. jövőre rendeznek először szakosított bnv-t, mégpedig tavasszal, május 18-tól 26-ig a beruházási javak, és ősszel, szeptember 14-től 22-ig a fogyasztási cikkek szakvásárát, tehát a tavaszi és az őszi bnv-t. a szakvásár azt jelenti, hogy megszűnik a nemzeti pavilonok rendszere, a kiállítók árucsoportok szerint tömörülnek, s így alkalmat adnak a látogatóknak a nemzetközi termékösszehasonlításra. az új és a régi pavilonokban egyaránt a korábbinál jóval korszerűbb energia- és egyéb szolgáltatással látják el a kiállítókat. a legnehezebb gépeket is szilárdan tartó padozat alatti alagutakban felszerelt vezetékkel a tetszés szerinti helyen és a megkívánt mennyiségben szolgáltatathatnak villanyt, gázt, melegvizet, süritett levegőt. a látogatók is kellemesebben érezhetik magukat, mint a városligeti pavilonokban, mert gondoskodtak korszerűbb szellőztetésről, s a pavilonok egy részében fűtésről is.

az új vásárközpont jövőre nemcsak a tavaszi és az őszi bnv-nek, hanem kilenc szakkiállításnak is helyet ad, s így jövőre március-tól decemberig, tehát csaknem egész éven át folyamatosan követik egymást a kiállítások. sor kerül nemzetközi építőgépi, bányászati, műanyagipari, elektronikai, könnyűipari, élelmiszeripari és más szakkiállításokra. egész éven át tehát nagy forgalomra számíthatnak, s ezért okoz sok gondot, hogy még nincs megnyugtató megoldás a zavartalan tömegközlekedésre, valamint a gépkocsik és kamionok parkirozására. számítani lehet ugyanis arra, hogy a bnv idején hétköznaponként is megközelíti a látogatók száma a 150 ezret, s ugyanakkor 7-8 ezer gépkocsi elhelyezéséről kellene gondoskodni, holott jelenleg csak 2500 kocsi parkirozására elegendő helyet rendelkeznek. e problémák megoldásához a fővárosi tanácstól és budapesti közlekedési vállalatától kértek segítséget. /mti/

14.55 rj

15¹⁵

- 24 -

bb. 43. a köztermesztésbe csak teljes értékű kukorica hibridek kerülhetnek - a mém műszaki fejlesztési tanácsának ülése

t jf/gk/ie/1l hgy

1973. november 23.

a kukorica terméshozamok az elmúlt 15 év alatt csaknem megkétszereződtek, a kukoricatermesztés a hazai mezőgazdasági üzemek egyik leggazdaságosabb ágazatává fejlődött, - állapították meg a mém műszaki fejlesztési tanácsa pénteki ülésén, amelyen a hibridkukorica nemesítés és vetőmagellátás helyzetét vizsgálták. a hazai termesztők az elmúlt években felzárkóztak a világ élvonalához egyre nagyobb mértékben korszerű hibrideket, fajtaikat alkalmaznak. a tanács azonban megállapította, hogy 1971 óta némileg megromlott az egyensúly a kukoricatermelést meghatározó tényezők között. főként az okoz gondot, hogy a korszerű hibridek nemesítése és a vetőmagfeldolgozás nem tartott lépést a követelményekkel. a termelők kifogásolják, hogy egyes hibridek szárának szilárdsága nem megfelelő, emiatt az érés utolsó időszakában a növények megdőlnek és alkalmatlanná válnak a gépi betakarításra. nem kisebb gond az sem, hogy az új kukoricafajták egy része igen fogékony a fuzárium-gombabetegségre, s ez terméskiesést és takarmányozási gondokat okoz a gazdaságokban. több keresett hibridből nincsen elegendő, annak ellenére így van ez, hogy a hibridvetőmagot előállító gazdaságok, kutató intézetek maximális erőfeszítést tesznek a megrendelések kielégítésére.

a mém műszaki fejlesztési tanácsa úgy határozott, hogy a termelői igények kielégítésére a hazai kutatók - a minisztérium közép távú kutatási programja keretében - az eddiginél jobban vonják össze szellemi és anyagi erőiket. a kutatók a korszerű termesztési technológiának megfelelő szilárd szárú hibridek további előállítására kaptak megbízást. a szakemberek a jövőben az eddiginél nagyobb mennyiségű közép-korai és középerésű hibrid kombináció előállításán dolgoznak. egy-egy hibrid megítélésénél „vizsgáztatásánál,, az eddiginél nagyobb súllyal veszik figyelembe a szárszilárdságot, és a növényegészségügyről „megbízhatóságot,, a köztermesztésbe csak azok a hibridek kerülhetnek, amelyek a korszerű termesztési rendszerekben egészségesek maradnak és teljes értékű termést adnak.

szorosabbra fűzik a hazai és a külföldi kutatók kapcsolatát; az ndk és magyarországi között már sikeres hibridvetőmag-termesztési együttműködés jött létre és megkötötték a magyar, az ndk-beli és a lengyel kutatók együttműködési szerződését. napirendre kerül az étkezési célokra szolgáló kukorica nemesítése széles körű együttműködést hoznak létre a kutatók a termelők és a feldolgozó vállalatok között a külföldön már keresett kukoricaételek alapanyagának előállítására és az ipari feldolgozás megalapozására. /mti/

14.50/1l

- 25 -

16⁰⁰

b. 45. a lenfonó. és szövőipari vállalat újdonságainak bemutatója
t. ol/pá gi ie hgy 1973. november 23.

ujyszerű lakástextiliák, női, férfi divatanyagok, gyermekruházati kelmegek egész sorát vonultatták fel a lenfonó- és szövőipari vállalat árubemutatóján, a József körút 29. szám alatti teremben. az ez alkalomból megtartott pénteki sajtótájékoztatón elmondották, hogy a színpompás „méteráru-kiállítás”, az újfajta értékesítési formák jegyében jött létre. a napokban ugyanis ide hívták meg az állami és szövetkezeti konfekcióipar, a konfekció- és méteráru kereskedelem képviselőit: ismerkedjenek az új gyártmányokkal, és adják fel jövő évre szóló rendeléseiket.

a lenfonó- és szövőipari vállalat egymaga képviseli az évszázados hagyományokkal rendelkező magyar lenipart. vertikális vállalat, mert nyersanyagának egy részét maga termelteti, s abból saját üzemében gyártja a fonalat. a hét rosttelepen, a két főnodában és három szövőüzemben csaknem hatezer munkás dolgozik. az idén több mint 28 millió négyzetméter len-, illetve lentípusu szövetet állítottak elő, több mint 1 milliárd forint értékben. a termékekből 1,3 millió négyzetméter kelmet a szovjetunióba, 6,7 millió négyzetmétert pedig 32 tőkés országba exportálnak, összesen több mint 300 millió forint értékben.

az árubemutatót ezúttal a budakalászi, a győri és a csillaghegyi gyár újdonságait sorakoztatták fel, 80-85 fajta mintázattal, négy-öt különböző alapanyagban. partnereik az összesen 120féle kelmezből jövőre már is több mint félmillió négyzetméternyit rendeltek.

a vállalatnál nemrégiben fiatalították a szövőgépparkot, korszerű filmnyomó berendezést vásároltak, erre eddig 100 millió forintot költöttek, s újabb 120 millió fejlesztési hitelkérelmük most van elbírálás alatt.

az árubemutatót megtekintették a textilipari minőségellenőrző intézet szakemberei is. véleményük szerint az új termékek 60 százaléka világszínvonalat képvisel. /mti/

15.33/szb

1605

-26-

b. 44. megkezdődött a munkásszínjátszók országos találkozója tatabányán - bemutat^{kozó} előadások az üzemekben

vid-fm fé hgy 1973. november 23.

kellemes meglepetés érte a péntek délutáni műszakváltáskor több tatabányai üzemben a munkásokat. a műhelycsarnokokban, a bányák felolvasó termeiben rögtönzött műsorral mutatkoztak be az ország különböző részeiből tatabányára érkezett munkásszínjátszó csoportok. a 15/a bányaüzemben például az ajkai munkásszínjátszó csoport központi műhelyében a csepeli utcaszínház, a komárom megyei állami építőipari vállalatnál pedig a komlói és a tatabányai együttesek rendeztek előadást.

az üzemi szereplések után a munkásszínjátszó klubjaiban és a munkás lakótelepek művelődési otthonaiban mutatkoztak be a művészeti csoportok. ezzel kezdetét vette - a szot és a népművelési intézet rendezésében - a munkásszínjátszók három napon át tartó első országos találkozója.

a jelentős kulturális eseményre nyolc együttest hívtak meg. ajkai, győri, komlói, csolnoki, csepeli, pesterzsébeti és tatabányai csoportok lépnek többször is a közönség elé. rajtuk kívül még nyolcvan munkásszínjátszót hívtak meg tapasztalatcserére. a szot, a népművelési intézet, valamint a tanácsok és számos más intézmény képviselői is megtekintik az együttesek bemutatóit és részt vesznek a munkásszínjátszók mozgalmát értékelő szakmai vitákban is.

szombaton, a találkozó második napján előadások és korreferátumok hangzanak el a munkások körében végzett legújabb szociológiai felmérésekről. vitányi iván, a népművelési intézet igazgatója, a munkások műveltsége Magyarországon, maróti lászló, a szot alosztály vezetője pedig, a szakszervezeti mozgalom és a művészeti nevelés, címmel tart előadást./mti/

.-

- 27 -

bb 46. egy milliárdos termeléssel jubilál a fővárosi kézműipari vállalat - őszi-téli divatbemutató a béke szállóban

t ol/pá gi ie hgy

1973. november 23.

1973-ban a fővárosi kézműipari vállalat elérte az 1 milliárd forintos termelési értéket. százmillióval több ez, mint a múlt évi összteljesítményük volt. a 13 és félezer dolgozót foglalkoztató nagyvállalat így ünnepelte meg a főváros száz, és a maga husz esztendő jubileumát.

az ez évi eredményekről és tervekről borsányi györgy igazgató pénteken a béke szállóban tartott, divatbemutatóval egybekötött sajtótájékoztatón elmondotta, hogy az idén hat új vidéki üzemet létesítettek. ezekben kötszövött és konfekcionált charme divatboltja izléses, naponta bővülő választékával máris a belváros egyik legforgalmasabb üzlete. egyébként az fkv napjainkban hatezer dolgozót és 3 500 csökkent munkaképességű munkavállalót foglalkoztat, s a közeli jövőben tervezik annak az erzsébeti üzemnek az átadását, ahol kismamákat, csökkent munkaképességűeket, illetve nyugdíjasokat alkalmaznak majd könnyű, naponta mindössze néhány órás munkára.

az fkv hat gyáregységében, üzemeiben 36 szakma műhelyeiből 7000-féle termék kerül ki, ezekből nagy tételeket exportálnak a világ minden tájára. az export értéke az idén körülbelül 355 millió forint. az új vidéki üzemek létesítésével - ezekben már 3000-en dolgoznak - nemcsak a munkaerőgondokat oldják meg, hanem lehetőség nyílt arra, hogy jövőre a jelenleginél 10 százalékkal több fogyasztási cikket állítsanak elő, s ezzel is hozzájáruljanak a hazai vásárlók igényeinek színvonalasabb kielégítéséhez.

a pénteki divatbemutató is igazolta: szépek, csinosak az fkv ruházati termékei. a modellek hazai alapanyagokból készültek, az 1973-74-es évek hidegebb évszakaira tervezték azokat, s a felnőtteknek szánt összeállítások mellett bemutatták a kicsinyek divatját is. /mti/

--

15,40/g1

- 28 -

1615

bb 54. Losonczi pál hazaérkezett afrikából

t bc/gk gi zs hgy

1973. november 23.

Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke pénteken hazaérkezett a nigériai szövetségi köztársaságban, a ghánai köztársaságban, a sierra leone köztársaságban tett hivatalos látogatásáról. az elnöki tanács elnökével együtt visszaérkezett szabó istván, az elnöki tanács tagja, a termelészövetkezetek országos tanácsának elnöke, garai róbert külügyminiszter-helyettes, dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes, lakatos ernő, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának általános elnökhelyettese és nagy miklós, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese.

a ferihegyi repülőtéren fogadásukra megjelent kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter, dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, péter jános külügyminiszter, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, dr. trautmann rezső, az elnöki tanács tagja. jelen volt a fogadtatásban phil ogwuazor, a nigériai szövetségi köztársaság budapesti ideiglenes ügyvivője. /folyt. köv.!/

bb 52. megalakult a gte tolna megyei szervezete

vid/kz gi hgy

1973. november 23.

szekszárdon pénteken megalakult a gépipari tudományos egyesület tolna megyei szervezete. ez a gte harminckettedik területi szervezetek szakmai fórumot, továbbképzési lehetőségeket ad a gépipari szakembereknek, előadásokat, tapasztalatcseréket, hazai és külföldi tanulmányutakat rendez. a pénteki első összejövetelen dr. stauder ernő, a központi statisztikai hivatal programozási osztályának vezetője: termelésirányítási módszerek, üzemszervezési tapasztalatok címmel tartott előadást. /mti/

--

15,53/g1

- 29 -

1620

bb 49. ítélet a „kék fény”-ben „szerepelt”, három várpalotai bűnöző ügyében

1973. november 24.

vid-fm szb hgy

a veszprém megyei bíróság pénteken három várpalotai fiatal-ember bűnügyében hirdetett ítéletet. a televízió „kék fény” című adásából is ismert három bűnöző, horváth györgy 16 éves, kőszegi józsef 21 éves és nyíró lászló 20 éves várpalotai lakosok 1973. július 21-én mértéktelen mulatozás után, megtámadták illés istván 31 éves négy gyermekes kántorjánosi lakost.

a nyomozás, a bíróság megállapításai és a vádlottak beismerő vallomása szerint, kőszegi józsef várpalotai fekete gyémánt étterem előtt leütötte illés istván, aki az uttest aszfaltjára zuhant és agyrázkódással járó koponyatörést szenvedett. ezután a helyszíntől mintegy 500 méterre levő várkertbe vonszolták az eszméletvesztett férfit. itt horváth györgy többször nagy erővel fejbe-rugta a magatehetetlenül fekvő embert. a vizsgálatok megállapították, hogy ezek a nagyerejű rugások fokozták a kialakult életveszélyes állapotot és további vérzéseket és agyrázkódást idéztek elő. nyíró lászló ezután elvette az életveszélyes állapotban levő ember pénzét, amelyet további éjszakai mulatozásra költöttek. a magára hagyott illés istván holttestét reggel találták meg a járőrök.

az orvosi vizsgálat megállapította, hogy ha nem hagyták volna magára illés istván, gyors orvosi beavatkozással megmenhették volna életét.

a bíróság horváth györgy elsőrendű vádlottat emberölés büntette és orgazdaság vétsége miatt 8 évi börtönben letöltendő - szabadságvesztésre, kőszegi józsef másodrendű vádlottat pedig maradandó testi fogyatékosságot okozó súlyos testi sértés büntette és orgazdaság vétsége miatt 5 évi - szigorított börtönben letöltendő, nyíró lászló harmadrendű vádlott büntetése pedig 10 hónapi szabadságvesztés.

szabadságvesztésre állt.

az ügyész súlyosbításért, a vádlottak és védők enyhítésért fellebbeztek. /mti/

--

16¹⁵

-30-

bb 47. az édosz közbenjárására folytatják a felnőttek szakmai képzését az édesiparban - ülést tartott az édosz elnöksége

t jf/gk szb ie hgy

1973. november 24.

az élelmiszeripari szakoktatás helyzetét vizsgálta meg az édosz elnöksége pénteki ülésén. megállapították, hogy a vállalatok nagy erőfeszítéseket tesznek a szakemberek számának növelésére, a szakember utánpótlás biztosítására. idén - az elmúlt évinél háromszor többen végezték el az élelmiszeripari szakmunkásképző tanfolyamokat. /összesen 631-en kaptak szakmunkásbizonyítványt, közöttük több mint 400 nődolgozó./ a szakmunkásképző intézetekben csaknem másfélezer fiatal kapott bizonyítványt. a lányok számaránya növekedőben van, olyannyira, hogy egyes szakmákban, például a konzerv- és az édesiparban ez már gondot okoz, a nehezebb fizikai munkát követelő munkakörökben ugyanis több férfi munkaerőre lenne szükség.

az elnökség megállapította, hogy a nődolgozók szakmai továbbképzése fellendülőben van. a legtöbb vállalatnál munkaidőn belül tartják a szakoktatást. ez a kedvezmény különösen jól jön a nődolgozóknak, akiket egyébként a munkaidő utáni oktatás gátolna az otthoni munkában. egyes iparágakban jó kezdeményezés született: a gyermekgondozási szabadságon levők részére külön tanfolyamokat tartanak, így sokan közülük mint szakmunkások kerülnek vissza a termelő munkába.

az elnökség felhívta a figyelmet, hogy a felnőttoktatás zavartalan menetét az édesiparban gátolja egy munkaügyi rendelet, amely megtiltotta a felnőtt dolgozók további szakmunkásképzését. ezt az édesipari dolgozók kifogásolták és az üzemek a szakszervezethez fordultak segítségért; az édosz közbenjárására a javaslatára a fővárosi tanács munkaügyi főosztálya engedélyezte a folyamatban levő szakmai képzés befejezését. egyelőre azonban arról még nem döntöttek, hogy a jövőben újabb szakmunkásképző tanfolyamokat indíthatnak-e a felnőttek részére. /mti/

--

bb 48. bányászfiatalok szavalóversenye

vid-fm szb hgy

1973. november 24.

elsődizben rendezték meg a bányászfiatalok országos szavalóversenyét. a szén- és az olajbányászatban dolgozó fiatalok először az üzemi, majd a vállalati szintű fordulókön mérték össze az elmúlt hónapokban versmondó tudásukat. az országos döntőre pénteken a tatabányai népházban került sor. az ország valamennyi bányavidékéről érkeztek fiatalok a vetélkedőre. többek között mecseki, oroslányi, salgótarjáni, várpalotai és tatabányai bányászfiatalok versenyeztek az első három helyért. /mti/

--

16.03/szb

-31-

16³⁰

bb.50. csökken a várakozási idő - kedvező tapasztalatokat hozott az új kórházi beutalási rendszer

t-don/fk/zs fé hgy

1973.november 23.

kedvező tapasztalatokat hozott az új kórházi beutalási rendszer-
mondták a fővárosi tanács egészségügyi főosztályán, ahol pénteken
sajtótájékoztatót tartottak az új egészségügyi miniszteri uta-
sítás hatásáról. elmondották, hogy a korábbi tíz nappal szemben
ma már egy héten belül kórházi ágyat kap a beteg. sürgős esetek-
ben természetesen azonnal megkapja a beutalót az arra rászoruló.
a sebészetben a várakozási idő 3-14 nap, a nőgyógyászatban pedig 3-7
nap.

elmondották, hogy november 1-től, az új kórházi beutalási
rendszer bevezetése óta érezhetően érvényesül a területi elv, vagyis
az, hogy a betegeket a lakóhely szerint illetékes kórházban vagy kli-
nikán helyezik el. a cél is az volt, hogy minden beteg a lehető leg-
egyszerűbb módon, a legrövidebb idő alatt jusson a számára szüksé-
ges kórházi ellátáshoz. más kórházba, klinikára a beteget csak akkor
utalják be, ha az illető gyógykezelése a lakóhely szerinti egészség-
ügyi intézetben nem biztosítható vagy előzőleg már az illetékeségi
területen kívüli kórházban ellátásban részesült, illetve ha a beteg
kéri. az utóbbi esetben tehát, aki más kórházba kéri felvételét,
azt a központi ágnyilvántartó utalja be.

az ugynevezett speciális igények kielégítését szolgáló ágyak
számát megduplázták; azokban a kórházakban növelték elsősorban az
ágyak számát, ahol a beteg ellátásához szükséges feltételek a többi
kórháznál jobbak. ilyen ágyakra a kezelő orvosok, a szot, és a tár-
sadalombiztosítási igazgatóság orvosai, az országos orvosszakértői
intézet illetékes orvosai utalhatnak be./mti/

--

bb.51. tíz ezer lakásos lakótelep építéséről döntött a győri városi
tanács vb.

vid-kz fé hgy

1973.november 23.

pénteken megtarott rendkívüli ülésén tízezer lakásos lakótelep
építéséről döntött a győri városi tanács végrehajtó bizottsága. a
városnak is beillő lakótelepet a budapesti városépítő tervező vállalat
tervei alapján építik fel, a részletterveket pedig győri vállalat
hagyományos utcarendszert alakítanak ki, szétválasztják a különböző
forgalmi célokat szolgáló utahálózatot. az óvodákat és a bölcsődé-
ket lakóegységeként, az iskolákat pedig zöldterület között helyezik
el. a kereskedelmi hálózat a központban és a kisebb központokban
épül ki./mti/

-- ϕ hogy a szervezett kórházi beutalással
- 32 - csökkent a várakozási idő. a belgyó-
gyászatban például

m

bb 53. budapestre érkezett dr. carlos rafael rodriguez

sl/gg ie hgy

1973. november 23.

pénteken délután budapestre érkezett dr. carlos rafael
rodriguez, a kubai kormány elnökhelyettese, a magyar-kubai
gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság ku-
bai tagozatának elnöke, aki az együttműködési bizottság harma-
dik ülésén vesz részt.

fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. ajtai
miklós, a minisztertanács elnökhelyettese, az együttműködé-
si bizottság magyar tagozatának elnöke, valamint floreal chomon
mediavilla, kuba budapesti nagykövete. /mti/

--

bb.55. a munkaszervezés fejlesztéséről tanácskozott a bányaiipari
szakszervezet központi vezetősége

tsb/mm/ie fé hgy

1973.november 23.

a bányaiipari dolgozók szakszervezete központi vezetőségének pén-
teki ülése komár andrás titkár beszámolója alapján kibontakozott vi-
tában értékelte, hogyan teljesítette az iparág a munkaverseny, valamint
a munka-és üzemszervezés fejlesztéséről szóló párt-, állami és szak-
szervezeti határozatokat. megállapították: a bányaiiparban tervszerű-
bé vált a munka- és üzemszervezés, s eredményesen segíti a gazdasági
feladatok teljesítését. jó módszernek bizonyult az a kezdeményezés,
amely szerint az országos kőolaj- és gázipari tröszt a középtávu
szervezési program kidolgozásával egyidejűleg pályázatot írt ki
vállalatainak a legfontosabb feladatok megoldására. a pályamunkák
több millió forint megtakarítást tesznek lehetővé. így megfelelő
szervezéssel a kutató furások önköltségét 16, a kut javító egységek
áttelepítési idejét pedig 20 százalékkal csökkenthetik. a mecseki
szénbányák jelentősen korszerűsítette a vállalati irányítás rendjét,
nagyobb gondot kellene azonban fordítani a brigádvezetők és főként a
műszaki középkaderek, a termelés közvetlen parancsnokainak szervezési
munkájára. gondoskodni kell szervezett szakmai továbbképzésükről és
tapasztalatcserékről. több vállalat kezdeményező lépéseket tett
munkanap-felvételek készítésére, a veszteségidők elemzésére, de ez
a körültekintő munka még nem általános.

/folyt.köv./

- 33 -

1645

bb.55. / a munkaszervezés... folyt./fé

a bányaiipari ideai munkájáról készített előzetes számvetés azt mutatja, hogy a szocialista munkaversenyben, valamint a munka-és üzemszervezésben elért eredmények jól segítették az ágazat gazdasági feladatainak teljesítését. a termelési tervek ugyszólván valamennyi vállalatnál megvalósulnak. jó eredményeket értek el a szénhidrogén - bányászat dolgozói. így a kőolaj-és a földgáz-termelésben jelentős teljesítésre lehet számítani, s továbbra is kedvező a fejlődés az érc és ásványbányászatban is./mti/

--

bb 57. befejeződött az osztrák honvédelmi miniszter hivatalos látogatása

/pá gi zs hgy

1973. november 23.

pénteken délelőtt focs jenő, a minisztertanács elnöke hivatalában fogadta karl lütgendorf osztrák szövetségi honvédelmi minisztert. a baráti légkörben lefolyt találkozón részt vett czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, valamint dr. friedrich frölichsthal budapesti osztrák nagykövet.

a honvédelmi minisztériumban czinege lajos, valamint az osztrák honvédelmi miniszter és kísérete között az osztrák nagykövet részvételével zárómegbeszélésre került sor. az osztrák vendégek látogatása és a közös tárgyalások hasznosak voltak a két szomszédos ország és hadseregei közötti kapcsolatok erősítése szempontjából.

pénteken az osztrák szövetségi honvédelmi miniszter kísérete elutazott budapestre. a vendégeket oláh istván altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke bucsuztatta. karl lütgendorf magánemberként, czinege vendégeként néhány napot még hazánkban tölt./mti/

--

Lajos

16,20/g1

- 34 -

16⁵⁰

bb 58. üzemi-tanácsi összefogással: új óvoda bősön

vid/fm gi hgy

1973. november 23.

a borsod megyei tanács az idén mintegy tízmillió forint vissza nem térítendő támogatást adott óvodaépítésre azoknak a településeknek, amelyek saját anyagi erejükkel is hozzájárultak az intézmények felépítéséhez. ilyen közös anyagi forrásból létesítettek óvodát többek között edelényben, serényfalván, hercegkúton, mezőkövesd és sárospatak városokban. a tervnek megfelelően a tizedik, közös forrásból létesített, hatvanöt személyes óvodát pénteken bős községben, a sörgyár lakótelepén adták át rendeltetésének.

az új, gyermekintézmény létrehozásához a bőszi sörgyár a közművesítéssel együtt csaknem félmillió forinttal járult hozzá, míg a borsod megyei tanács több mint hatszázezer forintot juttatott erre a célra. a különféle játékokat ugyancsak a sörgyár szerezte be. /mti/

--

bb 56. a magyar közlekedés nemzetközi tevékenységéről tárgyalt az országgyűlés építési és közlekedési bizottsága

t hi/tm szb zs hgy

1973. november 24.

halász istván, az mti tudósítója jelenti:

a magyar közlekedés nemzetközi tevékenységéről tárgyalt pénteken - gyarmati jános elnöklésével - az országgyűlés építési és közlekedési bizottsága. az ülésen - amelyen varga gáborné, az országgyűlés alelnöke is részt vett - dr. csanádi györgy közlekedés- és postaiügyi miniszter tájékoztatta a képviselőket az eddig végzett munkáról, az elért eredményekről, s a fejlesztésre vonatkozó főbb elképzelésekről.

a miniszter tájékoztatójában egyebek között rámutatott: napjainkban szinte minden ország közlekedéspolitikája - a miénk is - a belső szállítási igények kielégítése mellett különleges figyelmet fordít a nemzetközi személy- és áruforgalomra. parancsolóan megköveteli ezt a nemzetközi munkamegosztás rohamos fejlődése, különösen a szocialista világpiac kiszélesedése, a gazdasági, kulturális kapcsolatok bővülése, az életszínvonal emelkedése, a lakosság utazási és üdülési igényeinek növekedése, valamint az idegenforgalom bővülése. hasonlóan fontos szempont a népgazdaság devizamérlegének javítása. mindezek a befolyásoló tényezők tükröződnek a nemzetközi forgalom alakulásában.

/folyt.köv./

16⁵⁵

-35-

db 56. /a magyar közlekedés... 1. folyt./-szb

ami a magyar közlekedés nemzetközi tevékenységének összké-
pét illeti, nemzetközi áruszállításaink volumene 1960-tól 1972-ig
mintegy két és félszeresére növekedett. az elmúlt évben az áru-
varozások 45 százaléka nemzetközi - export, import, tranzit - szál-
lítás volt. a különböző formában lebonyolított magyar külkereske-
delmi áruforgalom sulyban mintegy 37 millió tonnát tett ki a múlt
évben, ennek körülbelül 75 százaléka a vasutra hárult, jelentős
mennyiségeket továbbítottak csővezetéken is. a vízi és a közúti áru-
fuvarozás részaránya külkereskedelmi vonatkozásban csak mintegy
10 százalék. figyelemre méltó a hajózás teljesítménye: tengeri áru-
szállításaink aránya 1960 óta több mint nyolcszorosára növekedett.

a nemzetközi személyszállítást csaknem négy millió utas vet-
te igénybe az elmúlt évben. ez annyit jelent, hogy 1972-ben a vasut
a nemzetközi tranzit-forgalomban 412 millió, a folyami hajózás a
sirály szárnyashajó révén kereken 5 millió, a volán a nemzetközi já-
ratokon 90 millió, a malév pedig 410 millió utaskilométer teljesít-
ményt ért el. 1960-hoz képest a növekedés csaknem ötszörös.

a bizottság a magyar közlekedés munkájának általános elemzé-
sén túl nagy figyelemmel vizsgálta azt is, milyen eredményeket ér-
tek el az egyes közlekedési ágazatok nemzetközi szállítási felada-
taik ellátása során - a közlekedéspolitikai koncepció megvalósítá-
sában, és melyek a további feladatok. a vasúti közlekedés vonatkozá-
sában például a máv villamosított vonalainak hossza csaknem elérte
az ezer kilométert, s a teljes vonalhálózat mintegy 12 százalékát.
az elvégzett pályakorszerűsítésekkel mintegy 3000 kilométernyi há-
lózathoz alkalmassá vált a 23 tonna tengelynyomásra, s csaknem ilyen
arányban növekedett a hézagnélküli vágányok hossza. a fejlődés
fontos jelzője az is, hogy a iv. ötéves tervidőszak végére a fővo-
nalakon megszűnik a gőzvontatás; a diesel- és villamosvontatás rész-
aránya eléri a teljes vontatási teljesítmény 90 százalékát. a vasu-
ti személykocsipark korszerűsítése során valamennyi favázis kocsit
kivonták a forgalomból, s újabb négytengelyes személy- és motorko-
csikat helyeztek üzembe.

az egyre növekvő nemzetközi áruforgalomban fontos szerepet
játsszik a romló, és a gyorsított áruszállítást igénylő küldemények fuvaro-
zása. az európai vasutak ennek érdekében hozták létre a nemzetközi
expressz-tehervonati rendszert. az ilyen szerelvények viszonylag
rövid határállomási tartózkodás mellett a szokásosnál nagyobb sebes-
séggel közlekednek. jelenleg Európában naponta mintegy 135 ilyen
vonat közlekedik, ebből 19 viszonylatban a máv is érdekelt.

/folyt.köv./

1400

-36-

db 56. /a magyar közlekedés... 2. folyt./-szb

aláhuzta a miniszteri beszámoló a hét kgst-tagállam által
létrehozott közös vasúti teherkocsipark jelentőségét. ez a szer-
vezet a nemzetközi áruszállítási feladataink megoldásában igen
nagy segítséget jelent. a ma már több mint 230 000 kocsiból álló
közös park megteremtésével - amelynek 12 százaléka magyar kocsi -
csökkent az ugynevezett üres fuvar, s ez lényegében kapacitás-
emelkedést eredményezett.

a közlekedési koncepcióban foglalt fontos feladatként emli-
tette meg a tájékoztató - s a hozzászólások is aláhúzták - a vasu-
ti hálózatnak a nemzetközi szállítások szempontjából is nagy fontos-
ságu rekonstrukcióját. felvetették a képviselők: a vasúti pályák
állapotának szinten tartása, illetve bizonyos javulás elérése éven-
te mintegy 350-400 kilométernyi pályahossz felújítását igényli. ugyan-
akkor az ilyen jellegű munkák aránya évről évre csökken. a múlt év-
ben például csak 150 kilométer felújításra kerülhetett sor, bár a
nagyobb teljesítményhez a máv-nak megfelelő gépi kapacitás áll ren-
delkezésére. beruházási nehézségek miatt évről évre eltörlődik a nem-
zetközi forgalom szempontjából is jelentős vasúti csomópontok re-
konstrukciója.

megnyugvással vették tudomásul a képviselők a tájékoztatóból,
hogy a tárca egyik legfontosabb feladatának tekinti a szolgáltatá-
sok javítását a személyszállításban. az anyagi lehetőségek határán
belül intézkedéseket tesznek a vasutnál - de a többi közlekedési
ágazatban is - a nemzetközi személyszállítási szolgáltatások minő-
ségi színvonalának emelésére, választékának bővítésére, szorgalmaz-
zák az utazás gyorsaságát, biztonságát, az utasok kényelmét, ki-
szolgálását.

a vasut egyik sürgősen megoldandó problémájaként említették
a képviselők, hogy a meglévő személykocsiparkból több mint 2000,
a tehervagonok közül 16.000 negyven évnél öregebb. ezek selejtezé-
se, illetve pótlása elengedhetetlen s egyidejűleg a kocsiallo-
mány számszerű növelésére is szükség van. a vasut munkáját ugyan-
is jelenleg gyakran hátráltatja az időszakos kocsihány.

a magyar közlekedés nemzetközi tevékenységének, s egyben
a vasutak fejlesztésének egyik központi kérdése az önműködő ko-
csikapcsoló készülék bevezetése. ez lényegesen enyhíti majd a va-
sutak növekvő mértékű munkaerőhiányát, könnyíti a vasúti dolgozók
munkáját, csökkenti a jelenlegi kocsikapcsolós rendszer balaset-
veszélyét. /folyt.köv./

-37-

bb 55. /a magyar közlekedés... 3. folyt./-szb

a készüléket az érdekelt európai vasutak egyidőben szerelik majd fel, a 80-as évek derekán. a szocialista országok vasúti korszerű közös készüléket alakítottak ki. a tervek szerint a máv az első szakaszban mintegy 40.000, később további 25.000 kocsi szerel fel ezzel a készülékkel, amelynek bevezetése alapul szolgál majd a vasutak automatizálásához is. felhasználásával a rendező pályaudvarok teljesítménye mintegy 10 százalékkal növelhető.

hangsúlyozta a tájékoztató az országos közutahálózat korszerűsítésének nemzetközi jelentőségét. 1968-73. között több mint 1400 kilométer utat korszerűsítettek, s nagyjából ugyanilyen hosszúságban végeztek burkolatfelújítást. a portalan burkolatú utak hosszúsága ezzel csaknem 29.000 kilométerre nőtt. a nagyarányú fejlesztés ellenére a mintegy 30.000 kilométernyi állami utahálózatnak csak alig kétharmada felel meg a korszerű forgalmi követelményeknek. a közutak vonatkozásában fontos feladat a több ország közlekedési kapcsolatát fejlesztő utvonalak, s a hozzájuk tartozó berendezések létesítése, a rövidebb, illetve gyorsabb összeköttetést biztosító tranzit utvonalak kiépítése. ennek érdekében a kormány figyelemre méltó határozatot hozott, amely az v. ötéves tervidőszakban legalább 150 kilométer, illetve legfeljebb 250 kilométer hosszúságú autópályát építését írja elő azzal, hogy 1985-ig - amikor kétmillió személygépkocsival számolunk - 500 kilométernyi autópályával kell rendelkezniünk. ez az autópályahálózat hegyeshalom-részke, illetve hidasnémeti-letenye irányban mint korszerű nemzetközi főközlekedési utvonal haladna át hazánkon.

a közúti nemzetközi személyfuvarozással a tárcán belül a vállalat tröszt foglalkozik. ebben az évben 12 országba csaknem 2800 különjáratot indított. közvetlen autóbusszjáratokkal budapestről 32 külföldi városba, illetve 9 magyar városból 37 irányba lehet eljutni. 1966-tól egyébként tagjai vagyunk az „europabus”, szervezetnek. jövőre négy vonaljaláttal veszünk részt hálózatának londoni bukarestig terjedő láncolatában. ezek: münchen - budapest, velence - budapest, bécs - budapest, budapest - bukarést. a szocialista országok irányában is fokozódik a magyar közúti személyszállítás. három évvel ezelőtt a kgst tagállamok érdekelt vállalatjai körében megszervezték az „interbus”, elnevezésű egységes nemzetközi autóbussz menetrendkönyv kiadását. ennek sikere nyomán a kgst közlekedési állandó bizottságában határozat született az „interbus”, hálózat továbbfejlesztéséről.

/folyt.köv./

bb 56. /a magyar közlekedés... 4. folyt./-szb

a magyar folyamhajózás tevékenységére a legjellemzőbb adat, hogy évente kétmillió tonna árut továbbít, a szállítási teljesítmény 96 százaléka nemzetközi jellegű. a tengeri áruszállítás teljesítménye az új mélytengeri hajók belépésével az elmúlt évben fokozatosan emelkedett. modern tengeri hajóink, amelyek 47 ország 110 kikötőjét keresik fel, többek között a latin-amerikai és távolkeleti körzetek bekapcsolására is lehetőséget nyújtanak.

nemzetközi kapcsolatainkban fontos helyet foglal el a magyar légiközlekedés. államközi légügyi egyezményt kötöttünk csaknem valamennyi európai országgal, s légügyi egyezményünk van számos afrikai és ázsiai állammal is. ezek alapján a malév jelenleg 28 ország 32 városába indít menetrendszerű járatokat. a légi utasok száma az idén várhatóan eléri a 400.000-et. ugyanakkor égető gond -, vetették fel az ülésen - hogy a ferihegyi repülőtér mind átbocsátó képességét, mind szolgáltatásai színvonalát tekintve elavult. pedig a nemzetközi légiutas-forgalom e fontos európai közléppontjában évente jóval több mint egymillió utas fordul meg. a repülőtér és a repülésirányítás rekonstrukciója - második pálya, új felvételi épület, műszaki bázis, stb. - az v. ötéves tervidőszakban megoldandó feladat.

a vitában részt vett varga gaborné, az országgyűlés alelnöke, daradics ferenc, gyarmati jános, jávor józsef, juratovics aladar, kalmár jános, korponai lajos, nagy istvánné, pázsit árpád, pusztai lászlóné, dr. szép zoltán, záborszky ferenc képviselők.

az ülés befejeztével a bizottság tagjai látogatást tettek a hungarocamion szállítási vállalatnál.

a nemzetközi közúti áru fuvarozást ugyanis alapvetően ez a vállalat végzi. a magyar camionok ma már Európában, sőt azon túl is ismertek. eddig 16 országgal kötöttünk kétoldalu közúti fuvarozási egyezményt, s folyamatban van további két egyezmény létrehozása. a vállalatnak 750 korszerű - zömmel 20 tonnánál nagyobb teherbírású - gépkocsija van; ezekkel 24 európai, 4 közel-keleti és egy afrikai országba szállít.

mindezekről dr. mezei gábor vezérigazgató tájékoztatta a képviselőket, majd a nemzetközi áru fuvarozás kérdéseiről folytatott eszmecsere következett, amelynek során kiss dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes is felszólalt. a képviselők ezután megnézték a hungarocamion különböző részlegeit, s elbeszélgettek a vállalat dolgozóival. /mti/

--

16.50/szb

-39-

1715
10

bb 54. Losonczi pál 1. folyt.

Losonczi pál a megérkezés után adott nyilatkozatában elmondotta:

- először fogadtak Európából ilyen szintű küldöttséget a meglátott három nyugat-afrikai országban. vendéglátóink nagyon sokszor aláhúzták ennek jelentőségét, s azt, hogy először fogadják szocialista ország küldötteit. nagyon hasznos eszmecseréket folytattunk a nemzetközi helyzet megítéléséről, kétoldalu kapcsolatainkról.

11
Mégkönyvitette tárgyalásainkat, hogy nézeteink csaknem minden kérdésben azonosak vagy nagyon közelállóak voltak egymáshoz. fontos államközi szerződéseket kötöttünk, s továbbiak előkészítésében egyeztünk meg.

- ma már Afrika 85 százaléka szabad és független, 15 százaléka azonban még gyarmati elnyomás érvényesül. nagyon sok eredményt értek el a függetlenség elnyerése óta ezek az országok, de még sok teher is hárul rájuk a gyarmati múltból. találkoztunk az újgyarmatosítás konkrét jeleivel, kiméltlenségével, s láttuk azokat az erőfeszítéseket, amelyeket a felszabadult, függetlenné vált országok a gyarmatosító múlt felszámolásáért tesznek. ezek közül elsősorban a gazdasági életben tett lépéseket említem meg. a függetlenségüket elnyert országok nemzeti alapokra igyekeznek helyezni a vállalatoknak, a vállalatok részvényeinek a többségét, hogy nemzeti kincset a maguk céljaira használhassák fel. ezt azonban gátolja a szakemberhiány is: kevés képzett szakmai vezetővel rendelkeznek, s e téren segítséget kérnek tőlünk.

- a szocialista országokról általában igen nagy tisztelettel beszéltek. tisztában vannak azzal, hogy függetlenségük záloga a szocialista országok léte és ereje. Afrika országai, a függetlenség elnyerése óta meggyőződtek arról, hogy egységben az erő. összefognak nagyon fontos nemzetközi kérdésekben, véleményt nyilvánítanak a nemzetközi helyzet kérdéseiben, egységesek abban, hogy a még gyarmati sorban lévő testvéreiket segítik a felszabadító harcban. egységesek abban is, hogy az imperializmus, a gyarmatosítás ellen a szocialista országokat természetes szövetségeseiknek tekintik.

/folyt. köv./

- 40 -

bb 54. /Losonczi pál 2. folyt./gi

szólt Losonczi pál arról is, hogy Nigéria az egész Afrika legnagyobb országa, mintegy 70 millió lakosa van. itt fontos iparágak alakultak már ki, jelentős az olajbányászat. hazánk már eddig is jó együttműködést alakított ki ezzel az országgal: legnagyobb kereskedelmi partnerünk fekete-Afrikában. több mint száz nigériai diák tanul nálunk és több mint ötven szakemberünk dolgozik Nigériában.

felhasználom az alkalmat, hogy közvetítem a nigériaiak elismerését ezeknek a szakembereknek, hozzátartozóiknak, s mindazoknak, akiknek közük van ahhoz, hogy Magyarország kiváló szakemberekkel segíti Nigériát.

- Ghanával nagyon jó kapcsolataink alakultak ki függetlensége elnyerése óta. az 1966-os ghanai puccsig ez volt az első afrikai ország, amely a második világháborút követően elnyerte függetlenségét. viszonyunk akkor törést szenvedett, kapcsolatainkban visszaesés következett be. most örömmel tapasztaltuk, hogy Ghana vezetőiben, népében megvan a törekvés arra, hogy a Nkrumah által kijelölt úton a haladó országok élvonalába zárkozzék fel.

- utoljára Sierra Leonéba látogattunk. gazdag ország, hatalmas természeti kincsekkel rendelkezik. talán ez az oka annak, hogy a gyarmatosítók olyan nehezen hagyták ott, hiszen voltaképpen tavaly lett ténylegesen független ez az ország, s nagyon sok harc előzte meg a függetlenség elnyerését. jelenleg a szabad választások után hatalomra jutott párt és kormány van uralmon, amelynek haladó céljai vannak, velünk szövetségben akarja népének fölemelkedését biztosítani. /mti/

--

bb.59. görögországban ismét gyilkol a fasiszmus - a kisz nyilatkozata

fk/fé hgy

1973. november 23.

a kisz nyilatkozatban ítélte el a görög katonai kormány terrorját.

a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága, a magyar ifjúság mély felháborodással értesült arról, hogy görögországban ismét gyilkol a fasiszmus. - hangzik a nyilatkozat - az ezredesek rendőrsége az önkény, az elnyomás, az emberi jogok lábbal tiprása ellen tüntető fiatalok életét oltatta ki. börtönökbe, koncentrációs táborokba zárta a haladó gondolkodású emberek ezreit. a chilei puccsisták fasiszta módszerei ismétlődnek a görögországi nyílt vérgözegekben, az internáló táborra alakított stadionban. az ezredesek kormánya a legalapvetőbb szabadságjogokat is korlátozta, amikor valamennyi ifjúsági és diákszövetség működését betiltotta. ezzel ismét tanujelét adta annak, hogy a fasiszmus a szabadságért, a demokráciáért küzdő ifjúság, a társadalmi haladás legfőbb ellensége.

/folyt.köv.

- 41 -

bb.59. /görögországban ... folyt./fé

a kommunista ifjúsági szövetség a magyar ifjúság nevében a leg-határozottabban tiltakozik a görög katonai kormány fasiszta terrorja ellen, követeli, hogy bocsássák szabadon a koncentrációs táborokban sínylő, bebörtönzött, antifasisztákat.

teljes támogatásunkról, szolidaritásunkról biztosítjuk a szabadságjogaikért, a demokráciáért, a haladásért küzdő görög fiatalokat, diákokat, a görög népet! /mti/

--

bb.60. a divsz a görög hazafiak szabadonbocsátásáért, a görögországi terror megszüntetéséért

gg/zs fé hgy 1973.november 23.

a demokratikus ifjúsági világszövetség irodája nyilatkozatot tett közzé, melyben a világ több mint százmillió haladó fiatalja nevében elítéli a görög rendőrség és katonaság barbár támadását. a nyilatkozat rámutat, hogy az elmúlt időszak eseményei leleplezték papadopolosz diktátor és a markezínisz kormányzat ,, elnöki köztársaságát,, és ,, liberalizmusát,, , s megerősítették az amerikai imperializmus és a nato támogatásával 1967-ben bevezetett diktatórikus fasiszta rendszer továbbélését.

az iroda táviratban fordult az egyesült nemzetek szervezete főtitkárához és az onsz emberi jogok bizottságához, s követelve, hogy a 25 évvel ezelőtt proklamált egyetemes emberi jogok nevében lépjen fel a görögországi elnyomás megszüntetése és az alapvető emberi jogok tiszteletben tartása érdekében.

az iroda a divsz európai tagszervezeteit arra szólította fel, hogy közös tevékenységgel fejezzék ki szolidaritásukat a görög néppel, fiatalsággal és diáksággal, az összes fogvatartott hazafi azonnali szabadon bocsátása, és az emberi szabadságjogok és a demokrácia helyreállítása érdekében. /mti/

--

- 42 -

bb.61. magyar küldöttség utazott az európai oktatásügyi miniszterek konferenciájára

gg/zs/fé La 1973. november 23.

dr. gosztonyi jános művelődésügyi miniszterhelyettes vezetésével pénteken kormányküldöttség utazott bukarestbe, az unesco európai oktatásügyi minisztereinek ii. konferenciájára. a küldöttség bucsuztatásán a keleti pályaudvaron megjelent dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes. ott volt ioan cotot, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

--

L. Székfoglaló

bb.62. a magyar nemzeti muzeum

mm/zs/fé La 1973. november 23.

eszköztörténeti kiállítás - a nagy érdeklődésre való tekintettel - december 3-ig tart nyitva. /mti/

--

bb.63. az alkotó gondolkodás kutatási problémáiról

fk/zs fé La 1973.november 23.

visegrádon tartott nemzetközi szimpozion, - amelyet a magyar tudományos akadémia pszichológiai bizottsága és a magyar pszichológiai társaság rendezett - befejeződött. a kétnapos szimpozion vitáiban neves külföldi tudósok is részt vettek. /mti/

--

bb 64. akadémiai székfoglaló

fk szb zs La 1973. november 24.

baló józsef akadémiai rendes tag ,,pempigus és idegrendszer,, címmel pénteken megtartotta székfoglaló előadását a magyar tudományos akadémián. /mti/

--

17.25/szb

-43-

1486

bb 65. őszi tárlat tatán

vid-fm szb la

1973. november 24.

kiss istván, a komárom megyei tanács elnöke nyitotta meg pénteken a megye képzőművészeinek alkotásaiból rendezett kiállítást a tatabányai művelődési központban. az őszi tárlat című reprezentatív bemutatót részt vesznek azok az amatőr művészek is, akik nem tagjai a művészeti szövetségnek. sok olyan fiatal is szerepel a kiállításon, akik első ízben mutatják be munkájukat. összesen 30 képzőművész 82 alkotását állították ki. /mti/

--

bb 66. eger a magyar orvosképzés bölcsője - markhot ferenc-
emlékülés egerben

vid-fm szb la

1973. november 24.

markhot ferenc emlékére tudományos ülést rendeztek pénteken egerben, a heves megyei tanács kórházának dísztermében. ünnepi beszédben méltatták markhot ferencnek, heves vármegye egykori tisztí főorvosának elvülhetetlen érdemeit. megemlékeztek arról, hogy markhot ferenc avatta eger a magyar orvosképzés bölcsőjévé: 1769-ben egerben alapította meg az első magyar orvosképző intézetet, amelynek feladatait az 1771-ben megnyitott nagyszombati orvosi fakultás vette át. markhot ferenc sokrétű tudományos tevékenységet folytatott egerben a hazai orvostudomány fejlesztése érdekében. ő elemezte először tudományosan az egeri termálvizek gyógyító hatását is.

a nagy orvostudós emlékére 1960-ban kitüntető plakettet alapított a heves megyei tanács kórháza. a rangos kitüntetést az orvostudomány és az egészségügy szervezése terén végzett kiemelkedő munkásságért adományozzák minden évben egy személynek az egeri markhot-emlékünnepeken.

az idei év kitüntetettje dr. radnóti magda akadémikus, a budapesti 1. számú szemklinika igazgatója, akinek dr. csapó istván, a heves megyei kórház igazgatója nyújtotta át a markhot-emlékplakettet. ezt követően dr. radnóti magda ,,az ultrastrukturális vizsgálatok jelentősége a szemészetben,, címmel tartott előadást. /mti/

--

17.30/szb

-44-

1820

bb 68. nagyközségek népfront titkárainak tanácskozása - bencsik
istván főttitkár szolnokon

vid/kz gi la

1973. november 23.

tanácskozást tartott pénteken a megyeszékhelyen szolnok megye tizenhét nagyközségének népfronttitkára. az eszmecsere során részt vett bencsik istván, a hazafias népfront országos tanácsának főttitkára. oláh jános, a hazafias népfront megyei titkára vitaindító előadásában hangsúlyozta, hogy a nagyközségekben több mint száznegyvenhárom ember, a megye lakosságának harmincegy egész hat tized százaléka él. a nagyközségeket a megalakulásuk óta eltelt három év alatt dinamikus fejlődés jellemzi, új ipari üzemek települtek le, megerősödött a munkásosztály. a nagyközségek általános fejlődését hatékonyan segítették és segítik ma is a népfrontbizottságok. e célból a tanácsokkal együttműködési szerződést kötöttek, sokoldalúan közreműködnek a faluépítési mozgalomban, eredményesen szervezik, mozgósítják a lakosságot a községfejlesztésre,

a bevezető előadást követő vitában szót kért bencsik istván főttitkár is. rövid felszólalásában felhívta a figyelmet a népfront kongresszus határozataiban foglaltak következetes végrehajtására. /mti/

--

b eres

bb 69. molnár edit fotókiállítása pécsen

vid/fm gi la

1973. november 23.

pécsen, a doktor sándor művelődési központban pénteken megnyitott molnár editnek, az mti munkatársának fotókiállítása. az ismert fotóriporter 1962. óta szerepel rendszeresen hazai és nemzetközi kiállításokon, és különösen az emberábrázolás terén szerzett elismerést. a pécsi tárlaton ötven iróportré látható, köztük hatvány, füst milán, tersánszky portréi. a tárlat érdekessége, hogy molnár edit első ízben vállalkozott tematikus kiállításra, amely irodalmi életünk különböző áramlatainak képviselőit mutatja be.

a kiállítás megnyitása alkalmából juhász ferenc kossuth-díjas költő, ,,a halandóság törekény arcai,, címmel írt megnyitóját távollétében leánya, juhász katalin olvasta fel. /mti/

--

18.03/g1

-45-

1820

bb 67. világhírű szovjet táncdalénekesnő vendégszerepel hazánkban

gg szb zs la

1973. november 24.

hazánkban vendégszerepel a világhírű szovjet táncdalénekesnő, marija kodrijanu, valamint 13 tagu zenekara és vokálegyüttese.

a táncdalénekesnő első fellépése november 26-án este a pécsi nemzeti színházban lesz, majd lajosmizse, esztergom, kiskőrös, bicske, baja, kecskemét, fadd következik. a budapesti közönség november 30-án este 7 órakor a mom szakasits árpád művelődési központjában hallhatja a népszerű együttes koncertjét. /mti/

--

bb 70. kiosztották a ii. költészeti biennálé díjait

vid-fm szb la

1973. november 24.

győrött, a rába városi művelődési központban pénteken befejeztek a ii. költészeti biennálé versenyét, a résztvevők délbén megkoszorúzták radnóti miklós szobrát, majd több üzemben, intézményben költő-olvasó találkozóra került sor, este pedig kiosztották a biennálé díjait. a fő díjat nagy lászló kapta, további költői díjat kapott kalász mártón és bertók lászló. az előadói művészeti díj berek katié lett. kiosztottak két színpadvezetői díjat is, debreceni tibornak, a budapesti műszaki egyetem irodalmi színpada-, és bácskai mihálynak, a szentesi gimnázium irodalmi színpada vezetőjének. a versenyzők közül radnóti-émlékérmét kapott banyár irén martonvásár, horváth ildikó győri és nagy józsef taktaharkányi versenyző. a zsűri két különdíjat is kiadott papp ibolya ráckevei és hegedüs péter győri versenyzőknek. /mti/

--

bb.71. a belső szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig:

f6 la

1973. november 23.

32. a nim vezetőinek értekezlete
33. gázrobbanás szegeden
34. ifjusági klubok országos bizottsága
35. román békemozgalmi küldöttség
36. széchenyi könyvtár
37. elhunyt somfal istván
38. az egészségügyi minisztérium közleménye
39. új közgazdasági fórum
40. bnv sajtótájékoztató

/folyt.köv./

1820

- 46 -

bb.71. /hírjegyzék... folyt./f6

41. napos baromfi
42. wilcsek jenő előadása füzetekben
43. a mém műszaki fejlesztési tanácsának ülése
44. munkásszínjátékos országos találkozója
45. a lenfonó és szövőipari vállalat újdonságainak bemutatója
46. divatbemutató
47. az édosz elnökségi ülése
48. bányászfiatalok szavalóversenye
49. ítélet
50. új kórházi beutalási rendszer
51. a győri városi tanács vb ülése
52. a gte tolna megyei szervezete
53. budapestre érkezett rodriguez kubai miniszterelnökhelyettes
54. losonczy pál hazaérkezett afrikából
55. a bányaiipari szakszervezet kv ülése
56. az országgyűlés építési és közlekedési bizottságának ülése
57. befejeződött az osztrák honvédelmi miniszter hivatalos látogatása
58. új óvoda
59. a kisz nyilatkozata
60. a divsz a görög hazafiak szabadonbocsátásáért
61. magyar küldöttség utazott az oktatásügyi miniszterek konferenciájára
62. nemzeti múzeum
63. az alkotó gondolkodás kutatási problémái
64. akadémiai székfoglaló
65. őszi tárlat tatán
66. markhot ferenc emlékülés
67. szovjet táncdalénekesnő
68. nagyközségek népfrentitkái
69. molnár edit kiállítása
70. költészeti biennálé
71. hírjegyzék

--

bb 73. a „névnap,, első vidéki bemutatója a kecskeméti színházban

vid/fm gi la

1973. november 23.

vidéken elsőként a kecskeméti katona józsef színház vállalkozott kertész ákos „névnap,, című színpadi komédiájának bemutatására. a múlt évadban budapesten sikerrel játszott vígjáték - egy munkásházaspár életét mutatja be egyetlen nap keresztmetszetében - vidéki premierjére pénteken este került sor a kecskeméti színházban. a főbb szerepekben gurnik ilona jászai-dijast, fekete tiber jászai-dijast, pécsi ildikót, kócs olgát, lengyel jánost és major pált láthatta a közönség. a darabot miszlay istván, a kecskeméti színház jászai-dijas igazgatója rendezte. /mti/

--

19,00/gi

1420

- 47 -

bb 72. szovjet irodalmi előadás a könyvklubban

t zsu/gk gi zs la

1973. november 23.

az állami könyvterjesztő vállalat és a mezsdumarodnaja könyve „paletta”, címmel irodalmi estét rendezett pénteken a könyvklubban. a műsort rab zszusa gorkij-díjas műfordító konferálta.

az esten neves művészek tolmácsolásában mai szovjet költők versei hangzottak el. vinokurov verscsokra, voznyeszenszkij, levitanszkij, rozsgyesztvenszkij művei mellett több nemzeti-ségi költő, így például cibin, ellen niit, sulejmenov, kvilidze és matvejeva verseit adta elő markovics bori, koltaí róbert színművész és kovács p. józsef előadóművész. botvinnik „nem kellene”, című versének megzenésített változatát bencze ilona adta elő. /mti/

--

bb 74. svájci néprajztudós hazánkban

k/ms/mm gi la

1973. november 23.

kulturális kapcsolatok intézetének meghívására pénteken budapestre érkezett jean gabus professzor, a neuchateli etnográfiai muzeum igazgatója. néhány napi magyarországi tartózkodása alatt magyar néprajzi szakemberekkel tárgyal és népművészeti alkotásokat tanulmányozza. /mti/

--

bb 75. befejeződött az évm és a bolgár könnyűipari minisztérium képviselőinek tanácskozása

i ms/mm szb la

1973. november 24.

pénteken véget értek az építésügyi és városfejlesztési minisztérium és a bolgár könnyűipari minisztérium képviselőinek megbeszélései. a tárgyalásokon egyeztették az üveg-, a finomkerámia- és az épületasztalosiparra vonatkozó műszaki-tudományos és gazdasági együttműködés 1974-1980. évi munkatervét. az ezt tartalmazó jegyzőkönyvet magyar részről szilágyi lajos építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes, bolgár részről georgi damjanov, a könnyűipari miniszter első helyettese írta alá. a delegáció este elutazott budapestről. /mti/

--

19.28/szb

-48-

1985

bb 76. időjárásjelentés

szb la

1973. november 23.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. november 23-án, pénteken 19 órakor:

változókéony idő

várható időjárás szombat estig: északnyugat felől megnövekvő felhőzet, szórványos esővel. a mérsékelt délnyugati szél nyugati-ra-északnyugati-ra fordul és az éjszaka folyamán megerősödik. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet plusz 1 - mínusz 4 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 2 - plusz 6 fok között várható. /mti/

--

bb 77. befejezte munkáját a budapesti nemzetközi műfordítói konferencia

t nn/tr szb zs la

1973. november 23.

pénteken dr. simó jeno művelődésügyi miniszterhelyettes záró- a fészek klubban befejezte munkáját a nemzetközi műfordítói konferencia. vendégeink - 50 külföldi költő, prózairó, kritikus, irodalmár, - valamint mintegy 150 magyar kollégájuk pénteken a délelőtti órákban felkereste a petőfi irodalmi muzeumot, majd látogatást tettek a szerzői jogvédő hivatalnál.

a négynapos tanácskozás első három napján a résztvevők előadásokat hallgattak meg, elsősorban csokonai, madách és petőfi idegen nyelvre való fordításának problémáiról, nehézségeiről, eredményeiről és tájékozódtak a legújabb magyar kortárs irodalmi alkotásokról is. különösen élénk, felszabadult eszmecsere bontakozott ki az orosz, francia, német és magyar nyelven lezajlott kerekasztal-találkozón az írószövetség székházában. /mti/

--

2035

fogadásával

-49-

bb 78. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig:

sbzb la

1973. november 23.

- 72. szovjet irodalmi előadás
 - 73. a „névnap,, vidéken
 - 74. svájci néprajztudós
 - 75. magyar-bolgár tanácskozás
 - 76. időjárásjelentés
 - 77. befejeződött a műfordítói konferencia
 - 78. hírjegyzék
- /mti/

--

- v é g e -

-50-

2100
készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: halasi györgy

szerkesztők: koncz antal
lakatos erzsébet

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. november 24.

bb 1. negyedszázados törvény - a ma tükrében - huszonöt éve alkotta meg a magyar országgyűlés a nők egyenjogúságáról szóló jogszabályt

1 gy/pr/fk gi zs la

1973. november 24.

negyedszázaddal ezelőtt, 1948 november 26-án először alkottott és fogadott el a magyar országgyűlés a nők egyenjogúságáról, jogi egyenrangúságáról szóló törvényt. a jogszabály megnyitotta a lehetőséget a nők elhelyezkedésére bármely közzszolgálati állásban, életpályán, iskolában vagy tanfolyamon. a törvény új fejezetet nyitott a nők egyenjogusításáért folytatott sok évtizedes harcban.

a negyedszázados törvény első paragrafusa kimondta: „a törvény célja az, hogy a valóságos emberi alapjogok szolgálatában a megváltozott társadalmi viszonyoknak megfelelően a nők számára mind a közzszolgálat körében, mind a többi életpályán való elhelyezkedés szempontjából a férfiakéval egyenlő jogállást biztosítson,,.

napjainkban több, mint 2 millió 100 ezer nő - a munkaképes koru lányok, asszonyok 70 százaléka - dolgozik. ez a szám egymillióval több, mint amiről az 1948-as krónika szól. a gyorsan fejlődő gyárpar, a növekvő közlekedési és kereskedelmi hálózat, a fejlődő szolgáltatási ágazat a szükséges munkaerő nagyrészt a megelőzően háztartásban dolgozó nők közül nyerte. az új iparágak születése, a növekvő személyes igények kielégítése lehetővé tette, sőt sürgette a nők munkavállalását, és kiszélesítette az általuk elsajátítható szakmák és munkakörök skáláját.

/folyt. köv./

- 1 -